

Lačo Lafi taro Marko

O Jovane o Krstitelj vaćarol kaj avol khoni po baro lestar

(Mt 3,1-12; Lk 3,1-9, 15-17; Jn 1,19-28)

¹ Gija počnil o Lačo Lafi taro Isus Hrist, tare Devleso Čhavo.

² Ano Sveto lil e prorokoso e Isaijaso pisil gija:

“Akh, bičhalav angle tute me glasniko,
savo ka pripremil tuće o drom.

³ Vov si glaso so dol vika ani pustinja:

‘Pripremi o drom e Gospodese!

Ravnin lese o drom.’ ”

⁴ Pojavisajlo o Jovane o Krstitelj, savo sasa glasniko ani pustinja thaj propovedisada kaj e manuša trubun te irin pe tare pumare grehura thaj te aven ko Dol te oprostil lende thaj te krstin pe.

⁵ Sa e manuša tari Judejsko phuv thaj taro Jerusolim đe leste ani pustinja te šunen le. E manuša vaćarena sa pe grehura a vov krstila len ki len o Jordan.

⁶ E Jovanese šeja sesa tare kamilaće bala, pe leste sasa morčhikani kuštik thaj xalja škakavcuren thaj divljo avdin.

⁷ O Jovane propovedisada: “Pale mande sigate ka avol khoni po baro mandar. Me naj sem

dostojno te bandivav thaj te putrav e dora tar lese sandale.

⁸ Me krstiv tumen pajes, a vov ka krstil tumen e Svetone Duxosa.”

E Isuseso krstipe

(Mt 3,13–17; Lk 3,21–22; Jn 1,32–34)

⁹ Ane gola đivesa avilo o Isus taro foro Nazaret ani Galileja thaj o Jovane krstisada le ani len o Jordan.

¹⁰ Thaj samo so o Isus iklilo andaro paj, dikhlja sar putajlo o nebo thaj sar o Sveto Duxo odupral uljol pe leste sar golubo.

¹¹ A andaro nebo šundilo glaso e Devleso: “Tu san mo Čhavo o manglo! Tu san mingro manglipe!”

O beng iskušil e Isuse

(Mt 4,1–11; Lk 4,1–13)

¹² Sigate pale gova o Duxo inđarda e Isuse ani pustinja

¹³ thaj odori sasa saranda (40) đive thaj gothe o beng iskušisada le. Sasa maškare divlja životinje thaj e anđelura služisade le.

E Isusesi služba ani Galileja

(Mt 4,12–17; Lk 4,14–15)

¹⁴ Pale gova so o caro o Irod phanglja e Jovane, o Isus đelo ani Galileja thaj propovedila taro Lačo Lafi e Devleso.

¹⁵ Vačarda: “Avilo o vreme savo o Dol obećisada kaj si paše o Carstvo e Devleso! Pokain tumen thaj pačan ano Lačo Lafi.”

*E anglune sikade**(Mt 4,18-22; Lk 5,1-11)*

¹⁶ Jekh đive kana o Isus phirda pašo Galilejsko jezero, dikhlja e Simone thaj lese phrale e Andrija sar čhuden e mreže ano jezero, golese kaj sesa ribara.

¹⁷ O Isus phenda lende: "Aven mancar thaj ka ćerav tumen te dolen e manušen sar e mačhen."

¹⁸ Von sigate ačhade e mreže thaj đe leste.

¹⁹ Kana o Isus đelo zala po dur, dikhlja e phralen e Jakove thaj e Jovane, e Zevedejevase čhaven, sar ano čamco prećeren pe mreže.

²⁰ Sigate akharda o Isus i len thaj von ačhade pe dade e Zevedeje ano čamco e manušencar save ćeren bući lende thaj đe leste.

*O Isus ikalol e bilačhe duxo taro manuš**(Lk 4,31-37)*

²¹ O Isus thaj lese sikade avile ano foro o Kafarnaum. Thaj gova savato đelo ani sinagoga thaj lija te sikavol e narodo.

²² Savore save šunde e Isuse, divisajle baše leso sikajipe, golese kaj sikada len gija sar kova savo isi le zuralipe, a na sar e učitelja tare Mojsijaso zakon.

²³ Ani sinagoga sasa jekh manuš ane kaste sasa o bilačo duxo, savo lija tari jekh drom te dol vika:

²⁴ "So mande amendar, Isuse taro Nazaret? Aviljan li te mudare amen? Džanav ko san tu: Sveco e Devleso!"

²⁵ A o Isus vaćarda lese po zurale: "Phande ćo muj thaj iklji andar leste!"

²⁶ Tegani o bilačo duxo but tresisada e manuše, dija vika andare sa o glaso thaj iklilo lestar.

²⁷ Savore save dikhlje sa kava but čudisajle thaj lije jekh avere te pučen: “So si kava? Savo si kava nevo thaj zuralo sikajipe? Vov zapovedil e bilače duxonende, a von šunen le!”

²⁸ Thaj o lafi lestar sigate šundilo ani sa i Galilejsko phuv.

*O Isus sastarol buten
(Mt 8,14–17; Lk 4,38–44)*

²⁹ Samo so iklile o Isus thaj lese sikade tari sinagoga, đeje e Jakovesa thaj e Jovanesa ano čher e Simoneso thaj e Andrijaso.

³⁰ E Simonesi sasuj pašljola golese so sasa la groznica thaj sigate vačarde e Isusesse latar.

³¹ O Isus avilo paše late, dolda la taro va thaj pomožisada la te uštol. I groznica nakhli thaj voj lija te služil len.

³² Kana peli i rat, kana zanakhlo o kham,* angle leste ande sa e nasvalen thaj kolen ane kaste sesa e bilače duxura.

³³ Sa e manuša andaro foro čidije pe anglo vudar.

³⁴ O Isus sastarda e nasvalen taro dži jekh nasvalipe. Ikalda i bute benden thaj ni dija len te vačaren, golese so von džanglje ko si vov.

O Isus vačarol o Lačo Lafi ani Galileja

* **1,32** Ke Jevreja “kana zanakhlo o kham” značil kaj počnisada nevo đive. Golese so e Jevreja ni manglje te anen e nasvalen ko savato, te ne bi phađena o Zakon taro savato.

³⁵ Aver sabalin o Isus uštalo rano dok vadži sasa mrako thaj iklilo avri. Ďelo ki jekh than kaj naj khoni thaj odori molisajlo.

³⁶ Al o Simon thaj kola save sesa lesa iklile te roden le.

³⁷ Kana arakhlje le, vačarde lese: “Rodn tut savore!”

³⁸ O Isus vačarda lende: “Ajde te dža i ane avera pašutne gava thaj e forura te vačarav i odori. Golese aviljem!”

³⁹ Ďelo ki sa i Galileja, vačarda ane lende sinagoge thaj ikalda e benđen tare manuša.

O Isus sastarol e gubavco

(Mt 8,1-4; Lk 5,12-16)

⁴⁰ Tegani jekh gubavco avilo pašo Isus, pelo ke pe koča thaj molisada le vačarindoj: “Te mangljan, tu šaj te sastare man!”

⁴¹ E Isusese pelo žal, pružisada po va, dolda le thaj vačarda: “Mangav, av sasto!”

⁴² Samo so vačarda gova, i guba ěeli lestar thaj o manuš sasa sasto.

⁴³ Angleder so o Isus mukhlja te džal avral, strogo phenda lese:

⁴⁴ “Dikh te ma vačare khanikase. Al tu dža i sikav tut e sveštenikose thaj inđar žrtva sar so zapovedisada o Mojsije ano po zakon bašo čiro thodipe, te bi avola tut svedočanstvo angle lende.”

⁴⁵ Al kova manuš iklilo gothar thaj lija butende te vačarol sa so sasa, pa golese o Isus naštime putarde te džal ane forura, nego ačhola sa ke pusta thana. Al e manuša avena ke leste tare sa e riga.

2

*O Isus sastarol manuše savo naštine te phirol
(Mt 9,1-8; Lk 5,17-26)*

¹ Nekobor đive pale kava o Isus irisajlo ano Kafarnaum thaj šundilo kaj si čhere.

² A čidiye pe gothe pherdo džene thaj ni sasa than čak ni ke vudara te ačhol pe. A vov vačarola lende o Lafi e Devleso.

³ Tegani avile nesave štar džene thaj ande e manuše savo naštine te phirol.

⁴ Golese kaj gothe sesa but manuša a von naštine te aven dži o Isus, čerde rupa ko tavano upreder e Isuseso šoro thaj mukhlje tele e manuše sa lese thanesa kaj pašljola.

⁵ Kana o Isus dikhlja lengo pačajipe, vačarda e nasvalse: “Čhaveja mingreja, oprostime si će grehura!”

⁶ Gothe bešena nesave učitelja tare Mojsijaso zakon thaj ane peste pučlje pe:

⁷ “So kava vačarol? Hulil po Dol? Ko šaj oprostil e grehura sem jekh Dol?”

⁸ O Isus sigate pe duxosa haljarda so von ane peste dije gođi thaj vačarda lende: “Sose gija den gođi ane tumare ile?”

⁹ So si poloče? Te phenol pe kolese savo našti phirol: ‘Oprostime si čire grehura’, il te phenol pe ‘Ušti, le čiro than e pašljimaso thaj phir’?

¹⁰ Al te džanen kaj me, o Čhavo e manušeso, isi man vlast ki phuv te oprostiv e grehura.” Gija o Isus phenda e manušese so naštine phirol:

¹¹ “Tuće vačarav! Ušti, le čo than kaj pašljiljan thaj dža čhere.”

¹² Gova manuš uštilo, sigate lija po than kaj pašlilo thaj iklilo avri angle jakha savorende. Savore divisajle, slavisade e Devle thaj vačarde: “Ni dikhljam dži akana gija khanči!”

O Isus akharol e Levi
(Mt 9,9-13; Lk 5,27-32)

¹³ Tegani o Isus ċelo palem pašo Galilejsko jezero. But manuša ċidije pe paše leste thaj vov sikada len.

¹⁴ Sar načhola, dikhlja e Levi, e Alfejevese čhave, sar bešol ki carina thaj vačarda lese: “Phir pale mande!”

Thaj o Levi uštilo thaj ċelo pale leste.

¹⁵ Pale gova ċelo o Isus te xal mangro ano čher e Levijaso. But carincura thaj grešnikura avile thaj xalje lesa thaj lese sikadencar. Gothe sesa but gasave manuša save phirena palo Isus.

¹⁶ Kana nesave učitelja tare Mojsijaso zakon save sesa fariseja dikhlje kaj xal e grešnikurencar thaj e carincurencar, pučlje lese sikaden: “Sose tumaro učitelji xal e carincurencar thaj e grešnikurencar?”

¹⁷ Kana gova šunda o Isus, vačarda lende: “Ni trubul lekari e sastende, nego e nasvalende. Me ni aviljem te akharav te pokajin pe e pravednikura, nego e grešnikura.”

O Isus sikavol taro post
(9,14-17; Lk 5,33-39)

¹⁸ E sikade e Jovanese e Krstiteljese thaj e fariseja postisade. Nesave avile ko Isus thaj pučlje le: “Sose ċire sikade ni postin sar so postin e sikade e Jovanese thaj e sikade e farisejende?”

19 A o Isus vačarda lenđe: “Šaj li postin kola save avile ko abav kana o terno si lencar? Sa dži kaj si o terno lencar, von našti te postin.

20 Al ka aven e đivesa kana ka len lendar e terne. Ane gova đive ka postin.

21 Khoni ni suvol po purano fostano nevo kotor e šejengo. Golese te ćerda gova, o nevo kotor ka ćidol pe kana ka thovol pe, a taro purano ka ćerdol pobari rupa.

22 A khoni ni čhorol i nevi mol ane purane morča. Golese kaj i nevi mol ka pharavol e morča thaj bi rumila pe i mol thaj e morča. Golese nevi mol trubul te čhorol pe ane neve morča.”

O Isus si po baro taro savato

(Mt 12,1–8; Lk 6,1–5)

23 Jekh savato o Isus thaj lese sikade phirde maškaro điv. Lese sikade odrumal lije te činen o điv.

24 E fariseja vačarde lese: “Dikh! Sose von ćeren kova so naj dozvolimo ko savato?”

25 A o Isus phenda lenđe: “Džanav kaj čitisaden ano Sveto lil so ćerda o David kana ni sasa len so te xan a sesa bokhale, vov thaj kola so sesa lesa!

26 Dija ano Čher e Devleso, ano vreme e Avijatareso e bare sveštenikoso thaj xalja e mangre save čhute pe sar žrtva, save khoni ni tromaje te xan sem e sveštenikura, a vov dija i kolende save sesa lesa.”

27 Tegani vačarda lenđe o Isus: “O savato naj ćerdo te bi o manuš služila lese, nego si savato ćerdo te služil e manušese.

28 Golese me, o Čhavo e manušeso, sem Gospodari thaj taro savato.”

3

*O Isus sastarol ko savato
(Mt 12,9–14; Lk 6,6–11)*

¹ Kana o Isus palem delo andre ani sinagoga, sasa gothe manuš šuće vastesa.

² Nesave so gothe sesa dičhena po Isus da li ka sastarol e manuše ko savato te bi šaj optužinasa le.

³ Thaj o Isus vačarda e manušese e šuće vastesa: “Ava akari thaj ačh ano maškar!”

⁴ Tegani o Isus pučlja len: “Troma li ko savato te ćera šukar il bilače, o džuvdipe te aračhol pe il te mudarol pe?”

Al von khanči ni vačarde.

⁵ O Isus dikhlja len holjasa thaj sasa žalno golese so lenđe ile zurajle. Tegani vačarda e manušese: “Pruži ćiro va!”

I vov pružisada piro va thaj leso va sastilo.

⁶ E fariseja sigate iklile thaj lije te planirin e Irodese manušencar sar te mudaren e Isuse.

*But manuša phiren palo Isus
(Mt 4,23–25; 12,15–16; Lk 6,17–19)*

⁷ O Isus delo pe sikadencar ko Galilejsko jezero, a lencar đeje but manuša tari Galileja thaj i Judeja,

⁸ taro Jerusalim thaj tari Idumeja thaj aver rig tari len o Jordan thaj tari okolina e Tirosi thaj e Sidonesi. Sa kola manuša avile ko Isus golese kaj šunde so vov ćerola.

⁹ Tegani o Isus vačarda pe sikadende te pripremi o čamco, te ma bi e manuša ćićidena le.

¹⁰ Golese so gova đive buten sastarda, e nasvale gurisajle premal leste te dolen le te bi sastona.

¹¹ Kana bi dičhena le e bilačhe duxura, perena bi ke koča angle leste thaj bi dena vika: "Tu san e Devleso Čhavo!"

¹² Thaj o Isus vačarda lende po zurale te ma šunjaren ko si vov.

*O Isus biril e dešudujen apostoluren
(Mt 10,1-4; Lk 6,12-16)*

¹³ Pale gova o Isus uštilo ko brego thaj dija vika kolen saven manglja thaj von avile leste.

¹⁴ Lendar birisada dešudujen (12) thaj akharda len apostolura, te aven lesa thaj te bičhalol len te propovedin

¹⁵ thaj te avol len zuralipe te ikalen e benđen.

¹⁶ A kava si e alava tare Dešuduj (12) saven birisada o Isus:

O Simon (save o Isus dija alav Petar),

¹⁷ o Jakov

thaj leso phral o Jovane, e Zevedejevese čhave (len dija vika Voanirges, so si e "Čhave e gromose"),

¹⁸ thaj o Andrija,

o Filip,

o Vartolomej,

o Matej,

o Toma,

o Jakov e Alfejevseso čhavo,

o Tadej,

o Simon o Zilot,

¹⁹ thaj e Juda o Iskariotsko (savo izdajisada le).

E Isuseso zuralipe si taro Dol

(Mt 12,22-32; Lk 11,14-23; 12,10)

²⁰ Tegani o Isus ulilo ano čher thaj čidije pe gaći but džene kaj naštine ni mangro te xan.

²¹ Kana šunde kava e Isuseso čherutne avile pale leste te inđaren le golese kaj vačarde: "Kava iklilo tari gođi."

²² A e učitelja tare Mojsijaso zakon save avile andaro Jerusolim vačarde: "Ane leste si o Veelzevul savo si vladari e bendengo! Vov lese zuralimasa tradol e benden."

²³ Gija o Isus akharda len paše peste thaj lija te vačarol lenđe ane paramiča: "Sose bi o Satana tradola e Satana?"

²⁴ Te si o carstvo korkoro pestar ulado, gasavo carstvo ne bi šajine te ačhol.

²⁵ Te ani familija avol dži ulaipe, gasavi familija našti ačhol.

²⁶ Te o Satana uštol korkoro pe peste thaj ulavol pe, našti te ačhol, nego ka properol.

²⁷ Al khoni našti te dol ano čher e zurale manušese thaj te inđarol leso barvalipe angleder so ni phandol le. Tegani šaj te čorol sa andaro čher.

²⁸ Čače vačarav tumenđe: sa e grehura e manušenđe šaj oprostini pe thaj i hula savi phenen.

²⁹ Al dži jekh savo hulil po Sveto Duxo, nikad ni ka oprostil pe lese. Nego si bango za ke sa e đivesa paše akava greh."

³⁰ Gova vačarda lenđe o Isus golese kaj e učitelja tare Mojsijaso zakon vačarde: “Ane leste si o bilačo duxo.”

*Save si čače e Isuses e čherutne
(Mt 12,46–50; Lk 8,19–21)*

³¹ Tegani avili e Isusesi dej thaj lese phrala. Sar ačhile avral, bičhalde jekhe te akharol le.

³² Trujal leste bešle but manuša thaj phende lese: “Akh, avral si či dej thaj će phrala thaj roden tut.”

³³ A o Isus pučlja len: “Ko si mi dej thaj me phrala?”

³⁴ Tegani dikhlja pe manuša so bešle trujal leste thaj vačarda: “Dičhen, von si mi dej thaj me phrala!”

³⁵ Golese, dži jekh savo ćerol e Devleso man-glipe, gova si mo phral, mi phen thaj mi dej.”

4

*O Isus vačarol taro manuš savo čhudol o seme
ki phuv*

(Mt 13,1–9; Lk 8,4–8)

¹ O Isus palem lija te sikavol pašo Galilejsko jezero. Čidiye pe pherdo manuša paše leste, gija vov dija ano čamco po jezero thaj bešlo ane leste. A e manuša ačhile pašo jezero ki obala.

² Vov sikada len ane pherdo paramiča.
Dži kaj sikada len, phenda:

³ “Šunen! Jekh đive iklilo o sejači te sejil o seme.

⁴ Dži kaj sejisada, nesavo seme pelo ko drom.
Avile e čiriklja thaj sa xalje o seme.

⁵ Nesavo seme pelo pe barale thana kaj ni sasa but phuv. Sigate lija te barol, golese kaj i phuv ni sasa duboko.

⁶ Al kana o kham sasa zuralo, e biljke phabile thaj sigate šučile, golese so ni sasa len duboko koreno.

⁷ Nesavo seme pelo ane kangre. E kangre barile thaj tasade le, gija o seme ni anda nisavo bijandipe.

⁸ A nesavo seme pelo pi šukar phuv, bijanda, barilo thaj lija te dol lačo bijandipe, so sasa tranda (30), šovardeš (60) thaj šel (100) droma po but nego so sasa sejime.”

⁹ Tegani o Isus vačarda: “Kas isi kana te šunol, nek šunol.”

*Sose o Isus vačarol ane paramiča
(Mt 13,10–17; Lk 8,9–10)*

¹⁰ Kana o Isus ačhilo korkoro e dešuduje (12) sikadencar thaj kolencar so ačhile lesa, von pučlje e Isuse so značin kala paramiča.

¹¹ Vov phenda lenđe: “Tumende dija pe te džanen so si garajipe taro Carstvo e Devleso, a kalende save si avral taro Carstvo e Devleso, sa vačarol pe ane paramiča,

¹² golese sar so pisil ano Sveto lil:

‘Ka dičhen thaj ka dičhen,
al ni ka shvatin,
a ka šunen thaj ka šunen,
al ni ka haljaren,
inače bi obratina pe
thaj o Dol bi oprostila lenđe.’ ”

O Isus vačarol so značil kaja paramič taro sejači

(Mt 13,18-23; Lk 8,11-15)

¹³ Tegani o Isus vačarda lenđe: “Ni haljaren kaja paramič? Sar ka haljaren sa avera paramiča?

¹⁴ O sejači si kova savo sejil e Devleso Lafi.

¹⁵ Nesave manuša si sar seme ko drom kaj si sejimo e Devleso Lafi. Kala manuša šunen le, al avol o Satana thaj lol lendar so si sejimo ande lenđe ile.

¹⁶ Avera manuša si sar o seme so si sejimo pe barale thana. Kala šunen o Lafi thaj sigate prihvatin le radujimasa,

¹⁷ al naj len koreno ane peste thaj icaren pe nesavo vreme. Kana avol bilačipe thaj progonstvo zbog o Lafi, sigate peren.

¹⁸ Avera manuša si sar seme so si sejimo ane kangre. Kala manuša šunen o Lafi,

¹⁹ al ane lenđe ile si e brige kale svetose, želje bašo barvalipe thaj o manglipe za ke avera stvara, so tasaven o Lafi, gija ačhen bizo bijandipe.

²⁰ Nesave si sar o seme so si sejimo pi lači phuv. Kala manuša šunen o Lafi, prihvatin le thaj anen bijandipe: tranda (30), šovardeš (60) thaj šel (100) droma po but nego so sasa sejime.”

O Isus vačarol paramič tari svetiljka

(Lk 8,16-18)

²¹ O Isus pučlja len: “Ko bi tumendar anola i svetiljka thaj bi čuvola la talo čaro il talo than e sojimaso? Ni li čuvol pe i svetiljka ke lako than?

²² Golese, sa so si garado ka ikljol ko dičhipe thaj sa so si učhardo ka ikljol ko videlo.

²³ Te isi khanika kana te šunol, nek šunol.”

²⁴ Thaj vačarda lenđe: “Pazin so šunen! Save merasa merin, gasave merasa ka meril pe tumenđe thaj ka dol pe tumenđe po but.

²⁵ Golese kaj kas isi džanglipe, ka dol pe lese po but, a kas naj, ka lol pe lestar i kova so isi le.”

E Devleso Carstvo si sar seme savo barol korkoro pestar

²⁶ Tegani o Isus vačarda lenđe: “O Carstvo e Devleso si sar o manuš savo sejil o seme pi phuv.

²⁷ Račasa thaj đivesesa, da li sovol il uštol, o seme bijandol thaj barol, a vov i ni džanol sar.

²⁸ I phuv korkori pestar dol o bijanipe: angleder i čar, pale gova o klaso, tegani ano klaso but điv.

²⁹ Samo so zretil o bijandipe, o manuš avol e lunesa te činol le, golese kaj si o vreme bašo ćidipe.”

O Isus vačarol paramič taro zrno e gorušicako (Mt 13,31–35; Lk 13,18–19)

³⁰ Palem o Isus vačarda: “Sar ka vačara savo si o Carstvo e Devleso? Save paramičasa te sikava le?

³¹ Vov si sar o zrno tari gorušica, savo si emcikno tare sa e semenura savo sejil pe ani kaja phuv.

³² Al kana si sejimo, barol thaj ačhol po baro taro sa o povrcé savo mečhol raja, gaći bare kaj ane leso lado e čiriklja e nebose šaj ćeren gnezdura.”

³³ Gasave bute paramičencar vačarola o Isus lende o Lafi e Devleso thaj sikavola gači kobor šajine von te šunen le.

³⁴ Bize paramiča ni vačarola lende khanči. A kana sasa e sikadencar korkoro, sa gova objasnila lende.

*O Isus ačhaval i balval
(Mt 8,23-27; Lk 8,22-25)*

³⁵ Gova đive, kana peli i rat, o Isus vačarda pe sikadende: "Ka nakha ki aver rig e jezerosi."

³⁶ Gija mukhlje e manušen. E sikade čhute pe ano čamco kaj o Isus već sasa. Pale lende sesa i avera čamcura.

³⁷ Tegani avili zurali balval thaj e talasura čalade ano čamco, gijate da o čamco lija te pherdol paj.

³⁸ A o Isus suta ki paluni rig e čamcosi ko šerand.

Džungade le thaj vačarde lese: "Učitelju! Tuće sa jekh kaj amen ka tasiva?"

³⁹ O Isus uštalo thaj vačarda pozurale e balval-jaće thaj naredisada e pajese: "Ačh, smiri tut!" I balval ačhili thaj khanči ni šundilo.

⁴⁰ Thaj pučlja pe sikaden: "Sose gači daraljen? Vadži li naj tumen pačajipe?"

⁴¹ Dolda len bari dar thaj jekh averese vačarde: "Ko si kava, kaj i balval thaj o more šunen le?"

5

*O Isus ikalda e bilačhe duxuren taro manuš
(Mt 8,28-34; Lk 8,26-39)*

¹ O Isus thaj lese sikade avile ki aver rig e jezerosi paši Gerasinsko phuv.

² Kana iklilo o Isus taro čamco, sigate avilo premal leste andare limora manuš kas sasa bilačo duxo.

³ Kava manuš bešola ane limora thaj khoni naštine te phandol le ni sindirencar.

⁴ But droma sasa phanglo sastrnencar thaj sindirencar, al vov phaglja e sastrna thaj činola e sindira. Khoni naštine te smiril le.

⁵ Bizo ačhipe, đive thaj rat, o manuš ane kaste sasa o bilačo duxo, phirola maškare limora thaj ane bregura dola vika thaj čalavola pe barencar.

⁶ Kana odural dikhlja e Isuse, prastija thaj pelo angle leste ke pe koča.

⁷ Dija vika andare sa o glaso: "So mande mandar, Isuse Čhaveja Embare Devleso? Xav tu sovli e Devlesa te ma muči man!"

⁸ Golese kaj o Isus angleder phenda lese: "Iklji andar kava manuš, bilačheja duxona!"

⁹ O Isus pučlja le: "Sar si čo alav?"
O manuš vačarda lese: "Mo alav si Legion, golese kaj sam but, sar vojska."

¹⁰ Thaj but molisada e Isuse te ma bičhalol e bilačhe duxuren avral tare kaja phuv.

¹¹ A gothe, ko brego, xana čar pherdo bale.

¹² Gija e bilačhe duxura molisade e Isuse: "Bičhal amen te dža ane kala bale."

¹³ Thaj o Isus mukhlja len. E bilačhe duxura iklile taro manuš thaj dije ane bale. Sigate e bale lije te našen taro brego ano more. Gothe sesa paše duj milje (2 000) bale thaj sa tasile.

¹⁴ E manuša save arakhlje e balen, našle thaj kalestar vačarde ano foro thaj ane pašutne thana. Gija e manuša avile te dičhen so sasa.

¹⁵ Kana avile pašo Isus, dikhlje e manuše ane kaste sasa i vojska e bilače duxurencar sar bešol urado thaj saste gođasa. Gova darada len.

¹⁶ Kala save dikhlje sa gova vačarde sa so sasa e manušesa ane kaste sesa e bilače duxura thaj so sasa e balencar.

¹⁷ E manuša lije te molin e Isuse te džal andari lendi phuv.

¹⁸ Kana đelo o Isus ano čamco, molisada le kova manuš ane kaste sesa e bilače duxura te šaj džal lesa.

¹⁹ O Isus ni mukhlja le, al vačarda lese: “Dža čhere thaj vačar čirende so sasa tusa thaj so čerda tuće o Gospod i kobor sasa milostivno tuće.”

²⁰ Gija o manuš đelo thaj lija te vačarol ano Dekapolis* so čerda lese o Isus. Thaj savore divisajle.

O Isus vazdija tare mule e čhejora em sastarda e nasvale džuvlja

(Mt 9,18–26; Lk 8,40–56)

²¹ Kana o Isus đelo e čamcosa ki aver rig e jezerosi, čidije pe but manuša paše leste.

Dži kaj ačhilo pašo jezero,

²² avilo jekh starešina tari sinagoga, kaso alav sasa Jair. Kana dikhlja e Isuse, pelo ke pe koča mujesa premali phuv angle leste

* **5,20** so značil “Deš forura”

²³ thaj but molisada le: “Mi mangli čhejori si dži o meripe. Moliv tut, av thaj čhuv će vasta pe late, te sastol thaj te živil.”

²⁴ Gija o Isus đelo lesa, a pale leste đe le i but manuša thaj ćićidije le.

²⁵ A gothe sasa nesavi džuvli, savi sasa nasvali dešuduj (12) berš taro thavdipe o rat.

²⁶ Voj but patisada thaj trošisada sa so sasa la tare lekara, al khanči ni pomognisade la thaj sasa laće sa po bilače.

²⁷ Kana šunda taro Isus, nakhli palal tare lese dume maškar gola but manuša thaj dolda le tare leso ogrtači.

²⁸ Golese kaj vačarda ane peste: “Samo te dolav man pe lese šeja, ka sastivav!”

²⁹ Thaj sigate ačhilo latar te thavdol o rat thaj osetisada ane po telo kaj sastili taro piro pharo nasvalipe.

³⁰ Tari jekh drom o Isus džanglja kaj i zor iklili lestar. Irisajlo premal e manuša thaj pučlja: “Ko dolda pe tare me šeja?”

³¹ E sikade phende lese: “Tu diče kaj gaći manuša ćićiden amen, a tu puče ko doldape pe tute?”

³² A o Isus dičhola trujal peste te aračhol kola savi ćerda gova.

³³ A i džuvli darajli thaj izdraja, golese kaj džanglja so sasa, gija avili thaj peli mujesa premali phuv angle leste thaj vačarda lese sa o čačipe.

34 O Isus vačarda laće: “Čo pačajipe sastarda tut, mi čhej. Dža ano mir thaj av sasti taro čiro pharo nasvalipe.”

35 Thaj kana vadži vačarola o Isus, avile nesave manuša andaro čher e Jaireso savo sasa starešina ani sinagoga thaj vačarda lese: “Jaire, či čhej muli! Sose vadži muči e učitelje?”

36 Al o Isus ni dija pažnja ke kala lafura thaj vačarda e Jairese: “Ma dara! Samo pača!”

37 Ni dija khoni te džal lesa samo o Petar, o Jakov thaj o Jovane, e Jakoveso phral.

38 Kana resle ko čher e Jaireso savo sasa starešina ani sinagoga, o Isus dikhlja kaj but manuša gothe roven thaj but den vika.

39 Diha ano čher thaj pučlja len: “Sose den vika thaj roven? I čhej ni muli, nego sovol!”

40 Von lije te asan lese. Al vov ikalda len savoren avri, lija e dade e čhejaće thaj laće da thaj e trine sikaden save sesa lesa thaj đele andre ani soba kaj pašljola i čhej.

41 Vov lija e čhejako va thaj vačarda laće: “Talita, kum!” (So značil: “Čhejorije, tuće vačarav, ušti!”).

42 I čhejori sigate uštili thaj lija te phirol. Sasa la dešuduj (12) berš. Savore sesa začudime so dikhlje kava čudo.

43 Al o Isus strogo naredisada lende, ma te vačaren khanikase kava thaj vačarda te den e čhejora te xal.

6

*E manuša taro Nazaret ni pačan ano Isus
(Mt 13,53–58; Lk 4,16–30)*

¹ O Isus iklilo gothar thaj đelo ano Nazaret, ano foro kaj barilo. Lese sikade đe le. Lese.

² Kana avilo o savato, o Isus lija te sikavol ani sinagoga. But džene so šunde le, divisajle thaj pučlje: “Kotar kale manušese sa kava? Savo si gova mudrost so dija pe lese? Sar pe vastencar čerol kala čudura?”

³ Naj li kava samo kaštarutno, čhavo e Mar-ijako thaj phral e Jakoveso, e Josijaso, e Judaso thaj e Simoneso? Naj li lese pheja amencar kate?”

Golese sesa but razočarime thaj ni manglje te prihvatin le.

⁴ Tegani o Isus vačarda lenđe: “O proroko si bizo čast samo ano foro kaj barilo, maškar pi familija thaj ane po čher.”

⁵ Thaj naštime ni jekh čudo te čerol, samo čhuta pe vasta pe zala nasvale thaj sastarda len.

⁶ Thaj čudisajlo o Isus kaj e manuša ni pačaje.

*O Isus bičhalol pe sikaden
(Mt 10,1, 5–15; Lk 9,1–6)*

Tegani o Isus phirda maškare pašutne gava thaj sikada e manušen.

⁷ Dija vika paše peste e dešuduje (12) sikaden, dija len zuralipe te traden e bilače duxuren thaj bičhaldal pe sikaden te džan duj po duj ke različita thana.

⁸ Thaj vačarda lenđe: “Ma te len khanči tumencar, ni mangro, ni trasta, ni bakarna parave ane tumare poske, samo jekh rovli.

⁹ Al uraven tumen sandale thaj samo jekh gad, a na duj.”

¹⁰ Thaj vadži vačarda lenđe: “Kana džan ane nesavo than, bešen ane jekh čher, dži kaj ni pojdin ane aver than.

¹¹ A te khoni ni prihvatisada tumen thaj ni manglja te šunol tumen, ikljen gothar thaj tresin o praho tare tumare pingre sar svedočanstvo so ni lije o Lafi e Devleso. [Čače vačarav tumenđe: ‘Po ločhe ka avol e Sodomaće thaj e Gomoraće ko Sudnjo dive nego kale forose.’]”

¹² Gija đele e sikade thaj vačarena savorende kaj trubun te pokajin pe tare pe grehura.

¹³ Buten benđen ikalde tare manuša thaj makhlje bute nasvalen uljesa thaj sastarde len.

*O meripe e Jovaneso e Krstiteljeso
(Mt 14,1–12; Lk 9,7–9)*

¹⁴ O caro o Irod šunda bašo Isus golese kaj savore vačarena lestar. Nesave manuša phenena: “Gova si o Jovane o Krstitelj savo uštilo tare mule, golese šaj ćerol kala čudesura.”

¹⁵ Avera vačarde: “Gova si o proroko o Ilija.” A nesave vačarde: “Vov si proroko sar jekh tare prorokura andare purane vremenura.”

¹⁶ Kana o Irod šunda kava, phenda: “Gova si o Jovane kaso šoro me čindem. Vov uštilo tare mule!”

¹⁷ Golese kaj o Irod sasa kova savo angleder naredisada te dolen e Jovane, te phanden le thaj te čhuven le ano phanglipe. O Irod gova čerda baši Irodijada, i romni lese phralesi e Filipesi, golese kaj o Irod lija la romnjaće.

¹⁸ Golese kaj o Jovane angleder vaćarola e Irodese: "Našti le romnjaće će phralese romnja!"

¹⁹ I Irodijada holajli po Jovane thaj manglja te mudarol le, al naštine,

²⁰ golese kaj o Irod darajlo taro Jovane thaj džanglja kaj si vov pravedno thaj sveto thaj golese zaštitila le. Thaj kana o Irod šunola e Jovane, avola bi but zbunime, al manglja te šunol le.

²¹ Tegani sikadili šukar prilika kana sasa e Irodeso bijando đive thaj vov čerda bari gozba e bare manušenje ani piri avlin, e anglunende tari vojska thaj e anglunende tari Galileja.

²² Avili andre i Irodijaći čhej thaj čhelda. Gova sasa šukar e Irodese thaj savorende save beše gothe.

Gija o caro o Irod vaćarda laće: "Rode mandar sa so mande. Me ka dav tut."

²³ Thaj xalja sovli: "Sa so ka mande mandar, ka dav tut, pa i ako si gova opaš tare mingro carstvo!"

²⁴ Voj iklili thaj pučlja pe da: "So te mangav?" A voj phenda laće: "Rode o šoro e Jovaneso e Krstiteljso!"

²⁵ Sigate i čhej avili ko caro thaj vaćarda: "Mangav te de ma akana ko čaro o šoro e Jovaneso e Krstiteljso!"

²⁶ O caro o Irod sasa but žalosno, al golese kaj xalja sovli angle gostura, ni manglja te odbil la.

²⁷ Gija o caro sigate bičhalda e dželato thaj naredisada lese te anol e Jovaneso šoro. Vov đelo thaj čhinda leso šoro ano phanglipe.

²⁸ Tegani anda leso šoro ko čaro thaj dija le e čhejaće, a i čhej dija le pe daće.

²⁹ Kana e Jovanese sikade šunde kava, avile, lije leso telo thaj prahosade le ano limori.

*O Isus parvarol pandž milje manušen
(Mt 14,13-21; Lk 9,10-17; Jn 6,1-14)*

³⁰ E apostolura irisajle tare po drom, avile ko Isus thaj vaćarde lese sa so ćerde thaj so sikade.

³¹ Thaj o Isus phenda lenđe: “Te dža ko nesavo mirno than korkore, te odmorin tumen zala.” Gova phenda lenđe golese kaj avena thaj džana pherdo manuša thaj von naštime ni te xan.

³² Gija đele čamcosa ko mirno than, te aven korkore.

³³ A but manuša so dikhlje len sar džan, pindžarde len thaj prastaje dromesa odori andare sa e forura thaj resle angleder lende.

³⁴ Kana o Isus iklilo taro čamco thaj dikhlja kaj si but manuša, pelo lese žal, golese kaj sesa sar bakre bizo pastiri. Gija lija te sikavol len tare but buća.

³⁵ Sar sasa kasno, e sikade avile pašo Isus thaj vaćarde: “Ke kava than naj khanči thaj kasno si.

³⁶ Mukh e manušen, nek džan ane pašutne gava thaj thana te ćinen pese khanči te xan!”

³⁷ A o Isus vaćarda lenđe: “Den len tumen te xan!”

E sikade pučlje le: "Sosa? But pare* trubul amende te čina mangro te bi parvarasa sa kale manušen!"

³⁸ A o Isus pučlja len: "Kobor mangre isi tumen? Džan thaj dičhen!"

Kana dodžanglje, vačarde: "Pandž mangre thaj duj mače."

³⁹ Tegani o Isus zapovedisada e sikadende te bešljaren e manušen ke kupe pi zeleno čar.

⁴⁰ Gija e manuša bešle ane kupe po šel (100) thaj po pinda (50).

⁴¹ Tegani o Isus lija kola pandž mangre thaj e dujen mačen, dikhlja ano nebo thaj zahvalisada e Devlese. Phaglja e mangre thaj dija e sikadende te den e manušende. Gija ulada i e duje mačen.

⁴² Savore xalje thaj čalile.

⁴³ Thaj e sikade čidije dešuduj (12) kotora pherde korpe taro kova so ačhilo tare mangre thaj tare mače.

⁴⁴ Kola save xalje e mangre sesa pandž milje (5 000) murša.

O Isus phirol po paj

(Mt 14,22-33; Jn 6,16-21)

⁴⁵ Sigate pale gova o Isus naredisada pe sikadende te džan ano čamco thaj te džan angleder leste ki aver rig e jezerosi, premali Vitsaida, dži kaj vov ni mukhlja e manušen čhere.

⁴⁶ Kana oprostisajlo e manušencar, đelo ko brego te molil pe.

* **6,37** Ano original ačhol: Dujšel dinara. Jekh dinari si rimsko srebrenjako, gaći sasa i dnevnicja jekhe đivesesi.

⁴⁷ Kana peli i rat thaj o čamco e sikadencar sasa maškaral o jezero, o Isus sasa korkoro ki phuv.

⁴⁸ Dikhlja kaj naštine te veslin, golese kaj i balval phurdola premal lende. Maškare trin em šov o sato sabalje avilo o Isus dži lende phirindoj po jezero. Vov manglja te načhol paše lende,

⁴⁹ al kana dikhlje le sar phirol po jezero, dije gođi kaj si omaja thaj lije te den vika.

⁵⁰ Savore dikhlje le thaj but darajle.

A o Isus sigate phenda lenđe: “Šukar si! Me sem, ma daran!”

⁵¹ Tegani avilo lencar ano čamco thaj i balval ačhili. But darajle thaj čudisajle so gova dikhlje,

⁵² golese kaj ni haljarde khanči taro čudo e mangrencar golese so lenđe ile sesa zurale sar bar.

*O Isus sastarol e nasvalen ano Genisaret
(Mt 14,34–36)*

⁵³ Kana nakhle ki aver rig e jezerosi, avile ano Genisaret thaj gothe phanglje o čamco.

⁵⁴ Kana iklile taro čamco, e manuša odma pindžarde e Isuse.

⁵⁵ Thaj prastije maškaro sa gova krajo te vačaren averenđe so o Isus avilo, a e manuša lije ke nosiljke te anen e nasvalen odori kaj šunde kaj si o Isus.

⁵⁶ Thaj kaj god te džala, ane gava il forura il po cikne thana, e manuša ke trgura čuvena e nasvalen. Molinasa le te dolen pe bar tare leso teluno kotor e fostanoso, thaj savore save doldepe pe leste, sastile.

7

*So meljarol e manuše**(Mt 15,1–20)*

¹ Jekh ðive ćidije pe pašo Isus nesave fariseja thaj nesave učitelja tare Mojsijaso zakon save avile andaro Jerusolim.

² Von dikhlje kaj nesave tare sikade lese lije te xan mangro bithode vastencar – so značil kaj ni thode pe vasta palo adeti e farisejengo.

³ Golese kaj e fariseja thaj sa e Judejcura icarena pe ke paradadengo adeti a ni xana dok ni thovena pe va dži e kuja.

⁴ Thaj kana irina pe taro trgo, ni xana dok ni thovena pe. A sesa gasave vadži but adetura e paradadende save icarena, sar so sasa o adeti te thoven e tahtaja, e čare thaj e bakarna loncura.

⁵ Golese e fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon pučlje e Isuse: “Sose će sikade ni ćeren pale adetura so dije amende e starešine, a xan mangro bithode vastencar?”

⁶ A o Isus vaćarda lenđe: “Dujemujenđe! Šukar tumendar prorokujisada o Isaija kana pisisada ano Sveto lil kaj o Dol vaćarda:

‘Kala manuša samo vuštencar pošujin man,
a lenđe ile si dur mandar.

⁷ Khanči ni vredil lengo slavipe premal mande,
golese kaj sikaven manuškane zapovestura.’

⁸ Ačhaden e zapovestura e Devlese, a icaren tumen ke manuškane adetura.”

⁹ Thaj vadži vaćarda lenđe: “Šukar čhinaven e Devlese zapovestura, te bi aračhena tumare manuškane adetura!

¹⁰ Golese so o Mojsije vaćarda: ‘Poštuji će dade thaj će da’ thaj ‘Ko akušol pe dade il pe da te avol kaznimo merimasa!’

¹¹ Al tumen vaćaren, kaj o manuš šaj te phenol pe dadese il pe daće: ‘Kova so šaj pomogniv tumenđe, gova si te dav žrtva’ (so značil prinos e Devlese),

¹² gija ni mučhen vadži khanči te dol pe dadese em pe daće.

¹³ Gija tumen čhinaven o Lafi e Devleso paše tumare adetura savencar sikaven averen, a but gasave buća vadži nesave ćeren save naj šukar.”

O Isus vaćarol so meljarol o ilo e manušeso

¹⁴ O Isus palem dija vika te ćiden pe po but manuša paše leste thaj vaćarda lenđe: “Šunen man savore thaj haljaren ma!

¹⁵ Khanči so dol ano manuš od avral našti meljarol le anglo Dol. Nego gova so ikljol andaro manuš, gova ćerol e manuše melale anglo Dol.

¹⁶ [Te isi khanika kana te šunol, nek šunol!]

¹⁷ Kana o Isus crdija pe tare manuša thaj avilo ano čher, lese sikade pučlje le tari kaja paramič.

¹⁸ O Isus pučlja len: “Tumen li vadži ni haljaren? Dal ni dičhen kaj sa kova so dol ano manuš od avral našti meljarol le?

¹⁹ Golese kaj ni džal gova ane leso ilo nego džal gova ane leso vođi thaj ikljol avral!”
(A gija o Isus sikada kaj sa o xape si thodo anglo Dol.)

²⁰ Thaj vadži vaćarda: "So ikljol andaro manuš gova meljarol e manuše anglo Dol.

²¹ Golese, andral, andaro manušeso ilo, ikljol bilače mislura, o blud, čoripe, mudaripe,

²² preljube, pohlepa, bilačhipe, prevara, razuzdanost, zavist, vrediipe, baripe thaj bigođaveripe.

²³ Sa kala bilače buća ikljen andral thaj meljaren e manuše anglo Dol."

*O paćajipe e džuvljako savi naj Jevrejka
(Mt 15,21-28)*

²⁴ Pale gova o Isus đelo gothar. Avilo ane krajura pašo Tir [thaj o Sidon], gothe đelo thaj bešlo ane jekh čher. Ni manglja khoni te džanol, al naštine te garadol.

²⁵ Nesavi džuvli sava sasa čhejori thaj ane savi sasa o bilačo duxo, šunda e Isusese thaj sigate avili thaj peli mujesa premali phuv, angle lese pingre.

²⁶ A goja džuvli sasa abandžika, bijandi andi Sirofinija thaj molisada le te ikalol e bilače duxo andari laći čhejori.

²⁷ O Isus vaćarda laće: "Mukh angleder te čaljon e čhavore, golese kaj naj šukar te lol pe o mangro tare čhave thaj te čhudol pe e džuklorende."

²⁸ A voj vaćarda lese: "Va, Gospode, i e džuklore xan talo astali e troške so peren e čhavorende."

²⁹ Tegani o Isus vaćarda laće: "Zbog kava so vaćardan šaj dža čhere. Iklilo o bilačo duxo andari či čhejori."

³⁰ Thaj kana avili čhere, dikhlja kaj laći čhejori pašljol ko than e pašljimaso thaj kaj iklilo o bilačo duxo latar.

O Isus sastarol e manuše savo si kašuko thaj laloro

³¹ Pale gova o Isus đelo andare Tirska krajura, pa prekalo Sidon reslo dži ko Galilejsko jezero ano Dekapoljsko krajo.*

³² Gothe nesave manuša ande paše leste jekhe savo sasa kašuko thaj pharesta vaćarola thaj molisade e Isuse te čhuvol po va pe leste.

³³ O Isus crdija pe lesa tare manuša, te bi avena korkore. Tegani čhuta pe naja ane lese kana, čhungarda thaj dolda lesi čhib.

³⁴ Tegani o Isus dikhlja upre ko nebo, zurale uzdahnisada thaj vaćarda: “Efata,” so značil: “Putar tut!”

³⁵ E manušese kana sigate putajle, putajli lesi phangli čhib thaj lija te vaćarol šukar.

³⁶ O Isus vaćarda e manušenje ma khanikase te vaćaren. A sar po but vaćarola lenđe te ma vaćaren, von po but vaćarde.

³⁷ E manuša baš but čudisajle thaj vaćarena: “Vov sa so ćerol si but šukar! Vov ćerol e kašuce te šunen thaj e lalore te vaćaren!”

8

*O Isus parvarol štar milje manušen
(Mt 15,32–39)*

* ^{7,31} so značil “Deš forura”

¹ Ane gola ðivesa palem ćidije pe pherdo manuša pašo Isus, a ni sasa len so te xan. Gija dija vika o Isus pe sikaden thaj vaćarda lende:

² “Žal mande kale manušenje, golese kaj trin ðive ačhen mancar kate a naj len so te xan.

³ Ako mukhav len bokhalen te džan čhere, ka malaksin ko drom, golese kaj nesave džene avile odural.”

⁴ E sikade pučlje le: “Šaj li khoni ani kaja pustinja te aračhol gaći but xamase baše sa kala manuša?”

⁵ A o Isus pučlja len: “Kobor mangre isi tumen?”
E sikade phende: “Efta.”

⁶ Tegani o Isus vaćarda e manušenje te bešen pi phuv. Lija kola efta mangre, zahvalisada e Devlese, phaglja len thaj dija pe sikadende te ulaven thaj von ulade e manušenje.

⁷ Sasa len i zala mače. O Isus zahvalisada baše mače, pa vaćarda i len te čhuven angle manuša.

⁸ Sapore xalje thaj čalile thaj ćidije okova so ačhilo efta korpe.

⁹ Gothe sesa paše štar milje (4 000) murša. Pale gova mukhlja len o Isus te džan pese

¹⁰ thaj sigate bešlo ano čamco pe sikadencar thaj avilo pašo Dalmanutsko krajo.

*E fariseja roden znako taro Isus
(Mt 16,1–4)*

¹¹ Nesave fariseja avile ko Isus thaj lije te ćeren čingara lesa. Rodije lestar nesavo čudesno znako taro nebo, te bi iskušina le.

¹² O Isus ane peste zurale uzdahnisada thaj pučlja: "Sose akana kava bijandipe rodol znako? Čače phenav tumende, ni ka dol pe nisavo znako kale bijandimase."

¹³ Pale gova ačhada len thaj palem đelo ano čamco thaj nakhlja ki aver rig e jezerosi.

O Isus vačarol te arakha amen taro uticaj e farisejengo thaj e caroso e Irodeso

(Mt 16,5-12)

¹⁴ E sikade bistarde te anen pesa dovoljno mangro, a sasa len ano čamco samo jekh cikni bokoli.

¹⁵ Dok nakhlje o jezero, vačarda lende o Isus: "Aračhen tumen taro kvasaco o farisejsko thaj o kvasaco e Irodeso!"

¹⁶ A von maškar peste vačarde so kava značil, pa phende: "Kava vačarol kaj naj amen mangro."

¹⁷ O Isus džanglja sostar vačaren thaj pučlja len: "Sose vačaren kaj naj tumen mangro? Sar ni anen ani gođi thaj ni haljaren? Dal vadži si tumare ile zurale sar o bar?"

¹⁸ Jakha isi tumen thaj ni dičhen. Kana isi tumen thaj ni šunen. Dal bistarden?

¹⁹ Kobor pherde korpe so ačhile čidijen kana phagljem pandž mangre thaj čalile pandž milje (5 000) murša?"

Vačarde lese: "Dešuduj (12)."

²⁰ "A kana phagljem ehta mangre ke štar milja (4 000) murša thaj von čalile, kobor pherde bare korpe ačhile so čidijen?"

E sikade vačarde lese: "Ehta."

21 Thaj o Isus vačarda lende: “Vadži li ni haljaren?”

O Isus sastarol kore manuše ani Vitsaida

22 Tegani resle ani Vitsaida. Nesave manuša ande e Isusesse jekhe kore manuše thaj molisade le te čuvol po va pe leste.

23 O Isus lija e kore taro va thaj ikalda le andaro gav. Čhungarda lese ke jakha, čhuta pe vasta pe leste thaj pučlja le: “Diče li khanči?”

24 O manuš dikhlja thaj vačarda: “Dikhav manušen te phene phiren sar kašta!”

25 Pale gova vadži jekh drom o Isus čhuta pe vasta ke lese jakha thaj vov dikhlja, leso dičhipe irisajlo thaj sa šukar dikhlja.

26 Tegani o Isus bičhalda le čhere thaj vačarda lese: “Ma dža ano gav thaj ma vačar khanikase.”

O Petar pačal kaj o Isus si o Hrist

(Mt 16,13–20; Lk 9,18–21)

27 Pale gova o Isus thaj lese sikade đeje ane gava paši Kesarija e Filipesi.

I odrumal pučlja e sikaden: “So vačaren e manuša, ko sem me?”

28 Von vačarde lese: “Nesave vačaren kaj san o Jovane o Krstitelj, avera o proroko o Ilija, a nesave vačaren kaj san jekh tare prorokura.”

29 Pučlja len: “A so tumen vačaren, ko sem me?”

O Petar vačarda lese: “Tu san o Hrist!”

30 Tegani o Isus vačarda zurale lende khanikase te ma vačaren lestar gova.

O Isus vačarol tare piro meripe thaj uštipe tare mule

(Mt 16,21-28; Lk 9,22-27)

³¹ Pale gova o Isus lija te sikavol len kaj vov, o Čhavo e manušeso, trubul but te patil. Ka odbacin le e starešine, e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj ka mudaren le, al vov o trito đive ka uštol tare mule.

³² O Isus putarde vačarda lenđe tare kava, a o Petar crdija le ki rig thaj lija te iril le ma golestar te vačarol.

³³ A o Isus irisajlo, dikhlja pe sikaden thaj korisada e Petre: “Dža mandar, Satano, golese kaj tuće ani gođi naj e Devlikane buća, nego e manušikane!”

So trubul o manuš te ćerol te šaj avol e Isuseso sikado

(Mt 16,24-28; Lk 9,23-27)

³⁴ Pale gova dija vika o Isus e manušen te aven paše leste thaj paše lese sikade thaj vačarda lenđe: “Ko mandol te džal pale mande, nek ačhavol korkoro pes, trubul te lol o krsto piro thaj nek džal pale mande.

³⁵ Ko mandol piro džuvdipe te aračhol, ka hasarol le, al ko hasarol piro džuvdipe baše mande thaj bašo Lačho Lafī, ka aračhol le.

³⁶ Golese, savo šukaripe ka avol e manuše ako sa o sveto dobil a hasarol po džuvdipe?

³⁷ So vredil po but tare ćiro džuvdipe?

³⁸ A ko ladžal mandar thaj tare me lafura angle kava neverno thaj grešno bijandipe, tegani i me, o Čhavo e manušeso, ka ladžav lestar

kana ka avav ani slava me Dadesi thaj e svetone andelurenkar.”

9

¹ O Isus vačarda lende: “Čače vačarav tumende, kaj nesave maškar tumende save kate ačhen čače ni ka meren sa dok ni dičhen o Carstvo e Devleso sar avol ani zor!”

*O Isus sikavol pi slava ko baro brego
(Mt 17,1–13; Lk 9,28–36)*

² Pale šov đive lija o Isus e Petre, e Jakove thaj e Jovane thaj anda len ko baro brego thaj gothe sesa korkore. Gothe angle lende menjisada pe.

³ Lese šeja ćerdile blistava thaj gaći parne kaj ni jekh manuš ki phuv našti te ćerol len gaći parne.

⁴ Thaj tari jekh drom angle lende sikadile o proroko o Ilija thaj o Mojsije save lije te vačaren e Isusesa.

⁵ A o Petar vačarda e Isusesa: “Učitelju, šukar si kaj sam kate! Ka ćera trin senice, jekh tuće, jekh e Mojsijase thaj jekh e Ilijase.”

⁶ O Petar ni džanglja so te vačarol aver, golese kaj savore but darajle.

⁷ Tegani pojavisajlo o oblako thaj učharda len em šundilo lestar glaso: “Kava si mingro manglo Čhavo! Le šunen!”

⁸ Tari jekh drom, kana dikhlje paše peste, khanika ni dikhlje samo e Isuse.

⁹ Sar uljena taro baro brego, o Isus zapovedisada lende khanikase ma te vačaren so dikhlje, sa dži kaj vov, o Čhavo e manušeso, ni uštol tare mule.

¹⁰ Von ačhade gova ane peste, al pučlje jekh avere so značil "ka uštol tare mule."

¹¹ E sikade pučlje e Isuse: "Sose vačaren e učitelja tare Mojsijaso zakon kaj o Ilija trubul te avol angleder o Mesija?"

¹² O Isus vačarda lenđe: "Čače, o Ilija ka avol angleder thaj sa ka obnovil. Sose tegani si pisimo ano Sveto lil taro Čhavo e manušeso, kaj but ka patil thaj ka avol odbacimo?"

¹³ Al me vačarav tumenđe, kaj o Ilija već avilo thaj čerde lesa sa so manglje, sar so sasa pisimo paše leste."

*O Isus ikalol e bilačhe duxo e čhavorestar
(Mt 17,14-19; Lk 9,37-42)*

¹⁴ Kana irisajle ke avera sikade, dikhlje paše lende but džene thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon sar čeren čingara lencar.

¹⁵ Kana e manuša dikhlje e Isuse, but iznenadisajle thaj siđarde te pozdravin pe lesa.

¹⁶ O Isus pučlja len: "Sose čeren čingara lencar?"

¹⁷ Jekh gothar tare manuša vačarda lese: "Učitelju! Andem tute me čhave savo si laloro, golese kaj si ane leste bilačo duxo.

¹⁸ Kana dolol le gova duxo, peravol le, mučhol spume thaj dandencar marol thaj kočil pe. Vačardem će sikadenđe te traden le, al von naštine."

¹⁹ O Isus phenda lenđe: "O, bipačavno bi-jandipe! Kobor ka avav tumencar? Kobor ka trpiv tumen? Anen e čhavore mande."

²⁰ Gija ande e čhavore angle leste. Kana o bilačo duxo dikhlja e Isuse, sigate lija te tresil e

čhavore. O čhavoro pelo ki phuv, lija te iril pe thaj mukhlja spume.

²¹ O Isus pučlja lese dade: "Kobor si vov gasavo?"

O dad vačarda: "Taro ciknipe.

²² O bilačo duxo but droma čhudol le ani jag thaj ano paj te mudarol le. Golese ako šaj te čere khanči, smilui tut amende thaj pomogni amen!"

²³ O Isus vačarda lese: "Sose puče: 'Ako šaj'? Sa šaj kolese savo pačal."

²⁴ O dad e čhavoreso sigate dija vika: "Pačav! Pomogni mande po but te pačav."

²⁵ Kana dikhlja kaj but manuša lije te prasten premal lende, o Isus korisada e bilače duxo vačarindoj: "Duxona so čere laloripe thaj kašucipe, vačarav tuče: Iklji lestar thaj ma te ave ane leste više nijekh drom!"

²⁶ O duxo dija vika, zurale tresisada e čhavore thaj iklilo o duxo lestar. O čhavoro ačhilo te pašljol tele sar mulo, pa but džene dena gođi kaj si mulo.

²⁷ A o Isus dolda le taro va, vazdija le thaj o čhavo uštilo.

²⁸ Kana o Isus đelo ano čher thaj sasa pe sikadencar korkoro, von pučlje le: "Sose amen naštine te ikala e bilače duxo?"

²⁹ O Isus phenda lende: "Gasavo duxo šaj ikalol pe samo molitvasa [thaj postimasa]."

O Isus dujto drom vačarol tare piro meripe thaj uštipe tare mule

(Mt 17,22-23; Lk 9,43-45)

³⁰ O Isus thaj lese sikade ċele gothar thaj nakhle maškari phuv i Galileja. O Isus ni manglja khoni te džanol

³¹ golese kaj manglja ko miro te sikavol pe sikaden. Vačarda lenċe: “Man, e Čhave e manuše, ka den man e bilače manuše ane vasta thaj von ka mudaren man. A kana ka mudaren man, pale trin ċive ka uštav.”

³² Al e sikade ni haljarde kala lafura, a darajle te pučen le so manglja te phenol golesa.

*Ko si embaro ano carstvo e Devleso
(Mt 18,1–5; Lk 9,46–48)*

³³ O Isus thaj lese sikade pale gova avile ano foro Kafarnaum. Kana resle ano čer, o Isus pučlja len: “Sostar raspravisaden odrumal?”

³⁴ Von khanči ni vačarde lese golese kaj odrumal čerde čingara ko si lendar embaro.

³⁵ O Isus bešlo thaj dija vika paše peste e dešudujen apostoluren thaj vačarda lenċe: “Ko mandol te avol angluno, trubul te avol poslednjo thaj te služil savoren!”

³⁶ Tegani lija jekhe čhavore, čhuta le maškare lende thaj lija le ane pe vasta e čhavore thaj vačarda lenċe:

³⁷ “Ko primil jekhe gasave čhavore ane mingro alav, man primil. Thaj ko primil man, ni primil samo man nego primil thaj e Devle savo bičhalda man.”

*O Isus vačarol ko naj protiv amende, vov si amencar
(Mt 10,42; Lk 9,49–50)*

³⁸ O Jovane vačarda e Isuses: “Učitelju, dikhljam nesave manuše sar ikalol e benċen ane

ćiro alav. Phendam lese te ma ćerol gova, golese kaj naj jekh amendar.”

³⁹ A o Isus vaćarda lenđe: “Ma branin le! Golese kaj khoni ko ćerol ćuda ane mingro alav našti bilaće te vaćarol mandar.

⁴⁰ Golese ko naj protiv amende, vov si amencar!

⁴¹ Golese ko dol tumen te pijen samo tahtaj e pajesa, golese kaj sen e Hristese, čaće vaćarav tumenđe, gova manuś čaće ka dobil pi nagrada.”

O Isus sikavol e manuśen sar te ma peren ano iskušenje

(Mt 18,8-9; Lk 17,1-2)

⁴² “Ko inđarol ano greh jekhe tare kala cikne save paćan ane mande, pošukar si lese te phanden baro bar tari vodenica ke lesi kor thaj te čhuden le ano more.

⁴³ Ako inđarol tut ćo va ano greh, čhin le! Po laće si tuće te dža ano džuvdipe bizo meripe sakato, nego te dža duje vastencar ani jag savi ni aćhol,

⁴⁴ [kaj e ćerme save xan len ni meren odori, thaj i jag ni aćhol].

⁴⁵ Ako inđarol tut ćo pingro ano greh, čhin le! Po laće si te dža ano džuvdipe bizo meripe bango, nego te ave čhudimo solduj pingrencar ani jag savi ni aćhol

⁴⁶ [kaj e ćerme save xan len ni meren odori, thaj i jag ni aćhol].

⁴⁷ Ako inđarol tut ći jakh ano greh, ikal la! Po laće si te dža jekhe jakhasa ano Carstvo e Devleso, nego te ave čhudimo duje jakhencar ani jag savi ni aćhol

⁴⁸ kaj e ćerme save xan len ni meren odori, thaj i jag ni aćhol.

⁴⁹ Golese kaj dži jekh ka avol ćistimo jagasa sar so o ųrtva ćistil pe e lones.

⁵⁰ O lon si ųkar. Al, o lon te hasarda po londipe, sosa ka irin o londipe? Te avol lon ane tumende thaj te ųvin ano mir jekh averesa.”

10

*O Isus vaćarol taro brak thaj taro razvod
(Mt 19,1-9)*

¹ Tegani o Isus iklilo taro Kafarnaum thaj ćelo ani phuv i Judeja thaj prekali len o Jordan. Pale ćidije pe pherdo manuųa paųe leste, al vov, sar so ćerola uvek, sikavola len.

² Avile nesave fariseja te iskuųin le thaj pućlje le: “ųaj li o rom te mućhol pe romnja?”

³ A o Isus pućlja len: “So o Mojsije zapovedisada tumende ano zakon?”

⁴ A von phende: “O Mojsije dozvolisada e romese te dol pe romnjaće rastavimaso lil kaj mućhol la i gija ųaj te razvedil pe latar”.

⁵ Al o Isus vaćarda: “O Mojsije pisisada tumende gasavo zapovest golese kaj tumare ile si zurale.

⁶ Al ko anglunipe taro ćeripe ‘o Dol ćerda murųe thaj e dųuvlja.

⁷ Golese o manuų ka aćhavol pe dade thaj pe da thaj ka phandol pe pe romnjasa

⁸ thaj duj ka aven jekh telo.’ Gija, von naj viųe duj, nego jekh telo.

⁹ Golese, so o Dol phandol, o manuš ma te ulavol!”

¹⁰ Kana palem sesa ano čher, e sikade pučlje le kalestar.

¹¹ O Isus vačarda lenđe: “Ko mučhol pe romnja thaj lol avera, čerol preljuba premali angluni romni.

¹² A gija i voj, ako mučhol pe rome thaj lol avere, čerol preljuba.”

O Isus blagoslovil e čhavoren

(Mt 19,23-25; Lk 18,15-17)

¹³ Jekh đive ande e manuša pe čhavoren anglo Isus te čhuvol pe vasta pe lende te blagoslovil len. Al e sikade korisade len golese.

¹⁴ Kana o Isus dikhlja gova, holajlo ke pe sikade thaj vačarda lenđe: “Mučhen e čhavoren te aven ke mande. Ma ačhaven len, golese kaj gasavende si o Carstvo e Devleso!

¹⁵ Čače vačarav tumenđe, ko ni primil o Carstvo e Devleso sar čhavoro, čače ni ka dol ane leste.”

¹⁶ Thaj lija e čhavoren ani pi angali thaj čhuta pe vasta pe lende thaj blagoslovisada len.

O Isus thaj o barvalo manuš

(Mt 19,16-30; Lk 18,18-30)

¹⁷ Kana o Isus ikילו ko drom, prastija jekh manuš angle leste thaj pelo ke pe koča thaj pučlja e Isuse: “Učitelju šukareja, so trubul te čerav te avol ma džuvdipe bizo meripe?”

¹⁸ O Isus pučlja le: “Sose man de vika šukareja? Khoni naj šukar, samo jekh si šukar – o Dol.

¹⁹ E Devlese zapovestura džane: ‘Ma mudar’, ‘Ma ćer preljuba’, ‘Ma ćor’, ‘Ma svedoći xox-avne’, ‘Ma prevari’, ‘Poštuji će dade thaj će da!’ ”

²⁰ Al vov vaćarda lese: “Ućitelju! Sa kala zapovestura ićarav taro mo ternipe.”

²¹ Tegani o Isus dikhlja le bute manglimasa thaj vaćarda lese: “Jekh trubul tuće. Dža i bićin sa so isi tut, ulav e pare e ćororende thaj ka avol tut barvalipe ko nebo. Tegani av thaj dža pale mande.”

²² Kana šunda o manuš kala lafura, sasa but žalosno thaj đelo dukhado, golese kaj sasa but barvalo i ni manglja te bićinol sa so isi le.

²³ O Isus dikhlja trujal peste thaj pe sikadende vaćarda: “Kobor si pharo e barvalende te den ano Carstvo e Devleso!”

²⁴ A e sikade ćudisajle tare e lafura lese, al o Isus pale vaćarda lende: “Ćhavoralen, sar si pharo kolende save uzdajin pe ane piro barvalipe te džal pe ano Carstvo e Devleso!

²⁵ Po loće si e kamilaće te načol maškare suvaće kana, nego o barvalo te dol ano Carstvo e Devleso!”

²⁶ A e sikade sesa vadži pobut ćudime thaj maškare peste pućlje pe: “Ko šaj onda te avol spasime?”

²⁷ O Isus dikhlja pe lende thaj vaćarda: “E manušenje si nemoguće, al e Devlese si sa moguće.”

²⁸ Tegani o Petar vaćarda e Isusesa: “Akh! Amen sa aćhadam thaj pale tute dža.”

²⁹ O Isus phenda: “Ćaće vaćarav tumende, dži jekh savo zbog mande thaj pašo Laćho lafi

ačhada po čher, il pe phralen, il pe phejen, il pe da, il pe dade,* il pe čhaven, il pe njive,

³⁰ čače ka primil akana, ane kava vreme šel droma pobut čhera, phralen, phejen, dejen, čhaven thaj njive – ano progonstvo – a ane aver buduće sveto ka lol džuvdipe bizo meripe.

³¹ But save si akana anglal odori ka aven empalal, a kola save si empalal odori ka aven emanglal.”

O Isus trito drom vačarol tare piro meripe thaj uštipe tare mule

(Mt 20,17-19; Lk 18,31-34)

³² Kana dele po drom ano Jerusalam, o Isus đelo angle lende. E sikade lese čudisajle so džal ano Jerusalam thaj kola so džana pale lende sesa darade. Tegani o Isus palem crdija ki rig pe dešudujen sikaden thaj lija te vačarol lende so ka avol lesa:

³³ “Akh, dža ano Jerusalam thaj man, e Čhave e manušese, ka den e šorutne sveštenikurende thaj e učiteljende tare Mojsijaso zakon thaj ka osudin man ko meripe thaj ka den man e abandžijende.

³⁴ Von ka maren muj mancar, ka čhungaren man, ka šibin man thaj ka mudaren man, al pale trin dive me ka uštav tare mule.”

O Isus sikavol sar te služi averen

(Mt 20,20-28; Lk 22,24-27)

³⁵ Tegani ko Isus avile o Jakov thaj o Jovane, e Zevedejevese čhave thaj vačarde lese: “Učitelju, manga te čere amende sa so roda tutar.”

* **10,29** Ane nesave rukopisura si dodaimo: “il pe romnja”.

³⁶ O Isus pučlja len: "So manden te ćerav tumende?"

³⁷ Von phende lese: "Mukh amen te beša tusa kana ka ave ane ćiri nebesko slava, jekh ki ćiri desno rig, a o dujto ki ćiri levo rig."

³⁸ A o Isus vaćarda lenđe: "Ni džanen so manden. Šaj li pijen o tahtaj savo me pijav? Šaj li krstin tumen krstimasa savesa me ka krstiv man?"

³⁹ Von vaćarde: "Šaj."

Tegani o Isus vaćarda lenđe: "O tahtaj e patimaso savo me pijav ka pijen i tumen. I o krstipe e patimaso savesa me krsti man, i tumen ka krstin tumen.

⁴⁰ Al te bešen mande ki desno thaj ki levo rig našti dav me. Gola thana preperen kolende kase o Dol pripremisada."

⁴¹ Kana gova šunde e avera deš sikade, lije te holjavon po Jakov thaj po Jovane.

⁴² A o Isus dija len vika paše peste thaj vaćarda lenđe: "Tumen džanen kola save vladin e abandžijencar, sikaven po zuralipe pe lende thaj lenđe vođe manden te gospodarin pe lende.

⁴³ Al maškar tumende te ma avol gija! Ko mandol te avol maškar tumende baro, nek služil tumen,

⁴⁴ thaj ko mandol te avol maškar tumende angluno, nek služil savoren.

⁴⁵ Golese kaj ni me, o Čhavo e manušeso, ni aviljem te služin man, nego aviljem te služiv thaj mo džuvdipe te dav te bi poćinava butende."

*O Isus sastarol e kore Vartimeje
(Mt 20,29-34; Lk 18,35-43)*

⁴⁶ Tegani resle ano foro Jerihon. Kana o Isus pe sikadencar thaj pherdo manuŝencar save phirde pale leste, iklilo andaro Jerihon, beŝlo paŝo drom jekh koro savo prosil, o Vartimej, e Timejeso čhavo.

⁴⁷ Kana vov ŝunda kaj avilo o Isus o Nazarećanino, lija te dol vika: "Isuse, Čhaveja e Davideso, smilui tut mande!"

⁴⁸ But džene korisade le te ma dol vika, al vov dija vika vadži po zurale: "Čhaveja e Davideso, smilui tut mande!"

⁴⁹ O Isus ačhilo thaj vaćarda: "Akharen le."

Gija von akharde e kore thaj vaćarde lese: "Ma dara! Ušti, vov akharol tut."

⁵⁰ O Vartimej čhudija o ogrtači pestar, hutija ke pe pingre thaj avilo ko Isus.

⁵¹ O Isus pučlja le: "So mande te ćerav tuće?"

O koro vaćarda lese: "Učitelj, mangav te dikhav."

⁵² O Isus vaćarda lese: "Dža, ćiro paćajipe sastarda tut!" Thaj tari jekh drom o Vartimej predikhlja thaj pojdisada e dromesa palo Isus.

11

E manuša ŝukar ađućarde e Isuse ano Jerusolim

(Mt 21,1-9; Lk 19,28-38; Jn 12,12-15)

¹ Kana o Isus thaj lese sikade avile paŝo Jerusolim thaj resle paŝe gava i Vitfaga thaj i Vitanija, ko Maslinsko brego, o Isus bičhalda anglal pe dujen sikaden.

² Vaćarda lende: "Džan ane kava gav so si angle tumende. Samo so ka resen ane leste, ka

aračhen terne here phangle, pe savo vadži khoni ni uklilo. Putren le thaj anen le!

³ Te pučlja tumen khoni, 'Sose gova ćeren?', vačaren lese, 'Trubul e Gospodese, al sigate ka iril le.' "

⁴ Gija von đele, arakhlje e terne here phangle ko vudar pašo nekaso čher avri ko drom thaj putarde le.

⁵ Nesave manuša save ačhile gothe, pučlje e sikaden: "So ćeren? Sose putaren e terne here?"

⁶ A kana e sikade vačarde so o Isus vačarda lende, e manuša mukhlje len.

⁷ Gija ande e terne here ko Isus, čhute po her pe ogrtačura, a o Isus uštalo po terno her.

⁸ But džene buljarde pe ogrtačura po drom a nesave čhinde zelena raja save čhinde ko polje.

⁹ Gola save đele angle leste thaj pale leste, dije vika:

" 'Hosana!*

Blagoslovimo si kova so avol ano alav e Gospodeso!'

¹⁰ Blagoslovime si o carstvo amare dadeso e Davideso savo avol!

'Hosana e Devlese ko učipe!' "

¹¹ Tegani o Isus dija ano Jerusalem thaj đelo ano Hram. Odori sa dikhlja thaj golese kaj sasa kasno, đelo e dešudujencar apostolurencar ani Vitaniya.

*O Isus dol armaja e smokva
(Mt 21,18-19)*

* **11,9** Hosana značil "Spasi amen".

¹² Theara ðive, kana džana tari Vitaniya, o Isus bokhajlo.

¹³ Odural dikhlja i patrnali smokva, pa ðelo paše late te aračhol khanči te xal. Al kana avilo paše late, ni arakhlja khanči samo patrna, golese kaj naj sasa o vreme te bijanol i smokva.

¹⁴ Tegani o Isus vačarda e smokvače: “Khoni više te ma xal tar čo bijanipe ane sa e vremenura!” Thaj šunde gova e sikade lese.

*O Isus tradol e trgovcuren andaro Hram
(Mt 21,12-22; Lk 19,45-47; Jn 2,13-16)*

¹⁵ Kana resle ano Jerusolim, o Isus ðelo ani avlin e Hramesi thaj lija te tradol kolen save andre biknena thaj činena. Irisada e astalura kolende save menjina e pare thaj irisada e klupe kolende save biknena goluburen.

¹⁶ Ni dija khanikase te nakhaven khanči so si bićinimase thaj ćinimase maškari avlin e Hramesi.

¹⁷ Sikada len: “Naj li pisimo ano Sveto lil: ‘O čher mingro nek akhardol čher e molitvako sa e manušenje’? A tumen lestar ćerden ‘čher kaj garaven pe e čora’.”

¹⁸ Kana šunde gova e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon, lije te roden sar te mudaren e Isuse. Darajle lestar, golese kaj sa e manuša divisajle taro leso sikajipe.

¹⁹ Kana peli i rat, o Isus thaj lese sikade iklile andaro foro.

*O Isus koristisada i smokva sar primer
(Mt 21,20-22; 6,14)*

²⁰ Sabalje kana o Isus thaj e sikade nakhle paši smokva, dikhlje kaj šučili sa dži o koreno.

²¹ Tegani o Petar dija pe gođi thaj vačarda e Isuse: “Učitelju dikh! I smokva sava dijan armaja, šučili!”

²² Vačarda lenđe o Isus: “Nek avol tumen pačajipe ano Dol.

²³ Čače vačarav tumenđe: Te khoni vačarol kale bregose: ‘Ušti thaj čhude tut ano more,’ a ni sumnjil ane po ilo, nego pačal kaj so vačarol ka avol, gova čače ka avol.

²⁴ Golese vačarav tumenđe: ‘Paše sa so ka molin thaj so roden, pačan kaj ka primin thaj ka avol tumen gova.

²⁵ A kana len te molin tumen, oprostini ako isi tumen khanči protiv nekaste, te bi o Dad savo si ano nebo oprostil tumare grehura.

²⁶ [A tumen te ni oprostisaden averenđe, ni tumaro Dad ano nebo ni ka oprostil tumenđe tumare grehura.]’ ”

*E jevrejende vođe ni pačan kaj e Isuse isi vlast
(Mt 21,23-27; Lk 20,1-8)*

²⁷ O Isus thaj lese sikade palem avile ano Jerusolim. Thaj kana o Isus phirda ani avlin e Hramesi, avile paše leste e šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijasno zakon thaj e starešine.

²⁸ Gija pučlje le: “Ane kaso vlast sa kava čere? Ko dija tut gova vlast te čere kava?”

²⁹ O Isus phenda lenđe: “I me ka pučav tumen khanči. Te vačarden mande, i me ka vačarav tumenđe save vlastesa kava čerav.

³⁰ O Dol li vačarda e Jovanese te krstil e manušen, il e manuša vačarde lese gova te ćerol? Vačaren mande!”

³¹ A von lije te raspravin pe maškar peste: “Te vačardam: ‘O Dol vačarda lese,’ ka pućol amen: ‘Sose tegani ni paćajen e Jovane?’

³² Al te vačardam: ‘E manuša vačarde lese gova te ćerol...’ ” Darajle tare manuša, golese kaj sa e manuša paćaje kaj si o Jovane o Krstitelj čaće proroko.

³³ Gija phende e Isusesese: “Ni džana.”

Tegani o Isus vačarda lende: “I me ni ka vačarav tumende ane savo vlast kava ćerav!”

12

O Isus vaćarol paramič tare bišukar vinogradara

(Mt 21,33–46; Lk 20,9–19)

¹ Tegani lija o Isus te vaćarol lende ane paramiča sar so si kaja: “Jekh manuš sadisada drakha ano vinograd. Čhuta ograda trujal leste, honda than kaj te uštaven i drakh thaj vazdija stražarsko kula. Tegani dija le ano zakup e vinogradarende thaj đelo ani aver phuv.

² Kana avilo o vreme te ćidol pe i drakh, o gospodari e vinogradeso bićhalda pe sluga te lol leso kotor savo preperol lese taro bijandipe e drakhako.

³ Al e vinogradara dolde e sluga thaj marde le thaj bićchalde le čuće vastencar te džal pese.

⁴ Tegani o gospodari bićhalda dujtone sluga ke lende. E vinogradara phaglje leso šoro thaj ladžarde le.

⁵ Thaj bičhalda tritone sluga thaj gole mudarde. Bičhalda thaj buten averen slugen, al e vinogradara nesaven marde thaj nesaven i mudarde.

⁶ E manuše kaso sasa o vinograd, ačhilo te bičhalol samo pe jekhe čhave, save but manglja. Ko krajo bičhalda pe čhave ke lende, golese kaj dija gođi: 'Ka pošujin me čhave.'

⁷ Al kana dikhlje le e vinogradara jekh averese vačarde: 'Kava si o nasledniko. Aven te mudara le thaj sa amende ka ačhol!'

⁸ Thaj dolde le, mudarde le thaj čhudije le avral taro vinograd.

⁹ So akana ka ćerol o manuš kaso si o vinograd? Ka avol, ka mudarol e vinogradaren savende dija o vinograd ano najam thaj ka dol ano najam o vinograd averende.

¹⁰ Džanav kaj čitisaden ano Sveto lil kava: 'O bar savo čhudije e manuša save vazden e duvara ćerdilo emglavno bar taro čer.

¹¹ Gova ćerda o Dol thaj čudesno si ane amare jakha'!"

¹² Tegani e učitelja tare Mojsijaso zakon dikhlje te dolen le, golese kaj džanglje kaj si kaja paramič lendar. Al darajle tare manuša, golese mukhlje le thaj đe.

*O Isus vačarol taro poćinipe o porez
(Mt 22,15-22; Lk 20,20-26)*

¹³ Pale gova bičhalde ko Isus nesaven farisejen thaj Irodese manušen te bi dolena e Isuse kaj vačarol khanči bilače.

14 Avile leste thaj vačarde lese: “Učitelju! Džana kaj vačare čačipe thaj ni obaziri tu pe khanikaste, golese kaj ni diče ko si ko. Thaj čačimasa sikave e manušen tare Devleso drom. Trubul li amen e Jevreja e carose te da porezi il na? Te počina il na?”

15 Al o Isus džanglja kaj si von dujemujende, gija vačarda lenđe: “Sose čuven mande zamka? Anen mande jekh srebrenjako savesa počinen o porez, te dikhav.”

16 Von ande lese srebrenjako a o Isus pučlja len: “Kaso si kava muj thaj alav?”

Von vačarde lese: “E caroso.”

17 Tegani o Isus vačarda “Den e carose so si e caroso, a e Devlese so si e Devleso.” Thaj von but čudisajle lestar.

*O Isus vačarol taro uštipe tare mule
(Mt 22,23–33; Lk 20,27–40)*

18 Tegani avile ko Isus e sadukejura save vačarde kaj naj uštipe tare mule thaj pučlje le:

19 “Učitelju! O Mojsije pisisada amende ano zakon kana merol nekaso phral thaj ačhavol romnja bize čhave. Gova manuš trubul te lol pe phralese romnja te bi šaj goja romni te bijanol čhave pe phralese, saveše ka preperol sa o barvalipe e muleso thaj te phiravol leso alav.

20 Sesa ešta phrala. O angluno ženisajlo, mulo thaj ni ačhada čhaven.

21 O dujto lija gole romnja, mulo thaj ni vov ni ačhada čhaven. Gijate i o trito.

22 Thaj ni jekh tare ešta phrala ni ačhada čhaven. A ko krajo thaj i romni muli.

²³ Ko ðive kana ka ušten e mule, kasi romni voj ka avol? Golese kaj sasa so eftanendi romni.”

²⁴ O Isus vačarda lenđe: “Naj li sen xoxade, golese kaj ni haljarden o Sveto lil ni o zuralipe e Devleso?”

²⁵ Kana e manuša ka ušten tare mule, ni ka len pe niti ka den pe, al ka aven sar anđelura ano nebo.

²⁶ A pašo uštipe tare mule, džanav kaj čitisaden ane lila e Mojsijase taro grmo savo phabol. Gothe o Dol vačarda e Mojsijase: ‘Me sem Dol e Avraameso, Dol e Isaakoso thaj Dol e Jakoveso’ thaj von naj ki kaja phuv odavno.

²⁷ O Dol naj Dol e mulengo, al vov si Dol e džuvdengo! Tumen sen ano baro xoxaipe!”

O Isus sikavol taro emvažno zapovest

(Mt 22,34–40; Lk 10,25–28)

²⁸ Jekh tare učitelja taro Mojsijaso zakon avilo thaj šunda len so raspravin pe. Kana dikhlja sar šukar lenđe vačarda o Isus, pučlja le: “Savo si emvažno zapovest tare sa?”

²⁹ O Isus vačarda lese: “Emvažno zapovest si: ‘Šun, Izraele! O Gospod amaro Dol, samo si vov Gospod.

³⁰ Mang e Gospode, će Devle, sa će ilesa, sa će dušasa, sa će gođasa thaj sa će zorasa.’ [Kava si angluno zapovest.]

³¹ A dujto zapovest si kava: ‘Mang ćire pašutne sar korkore tut!’ Avera zapovestura po bare naj tare akala.”

³² O učitelji taro Mojsijaso zakon vačarda lese: “Učitelju, čače si gova. Isi tu pravo kana vačare kaj isi jekh Dol thaj naj aver lestar.

³³ A te manga e Devle sa e ileša, sa e gođasa thaj sa e zuralimasa thaj te manga e pašutnen sar amen korkoren, kava si po baro zapovest nego sa e phabarde thaj sa avera žrtve.”

³⁴ Kana o Isus dikhlja sar gođaver phenol o učitelji taro Mojsijaso zakon, vaćarda lese: “Naj san dur taro Carstvo e Devlešo.” Pale kava khoni ni tromaja te pučol le khanči aver.

O Hrist si po baro taro caro o David

(Mt 22,41–46; Lk 20,41–44)

³⁵ Kana o Isus sikada ano Hram, pučlja: “Sar e učitelja tare Mojsijaso zakon šaj vaćaren kaj o Hrist si samo e Davideso čhavo?”

³⁶ O David korkoro vaćarda ano Sveto Duxo: ‘Vaćarda o Gospod e Gospodese mingrese: Beš manđe ki desno rig te caruji mancar, sa dži kaj ni čhuvav ćire dušmajen tale pingre.’

³⁷ Gijate korkoro o David dol vika e Hriste Gospode. Sar onda šaj te avol o Hrist leso čhavo?” Thaj but džene šunde le oduševime.

O Isus vaćarol e manušenje tare učitelja tare Mojsijaso zakon

(Mt 23,1–7; Lk 11,43–46; 20,45–47)

³⁸ Kana o Isus sikavola, vaćarda lende: “Aračhen tumen tare učitelja tare Mojsijaso zakon. Von barikane phiren ane kučale fosta-nura thaj roden e manuša te pozdravin len sar uvažimen ke trgura.

³⁹ Manden te bešen ko emvažno than ane sinagoge a ke gozbe ko emangluno than.

⁴⁰ Ko xoxaipe len o imanje e udovicengo, a garaven pe ane dugačka molitve e Devlese. Gasave ka aven po but osudime nego avera!”

*I romni kaso rom mulo dija sa so sasa la
(Lk 21,1-4)*

⁴¹ O Isus bešlo prekalo drom i Hramsko kutija kaj čiden pe pare thaj dičhola sar pherdo manuša čhuvena pare gothe. A but barvale čhuvena but.

⁴² A jekh čori romni kaso rom mulo, avili thaj čhuta duj bakarna pare, save ni vredina but.

⁴³ Tegani o Isus dija vika pe sikaden paše peste thaj vačarda lende: “Čače vačarav tumende kaj kaja čori romni kaso rom mulo, čhuta ani kutija embut savorendar.

⁴⁴ Golese kaj savore lendar dije so sasa len pobut, al voj gija čori sa dija, sa so sasa la.”

13

*O Isus vačarol so ka avol angleder
(Mt 24,1-22; Lk 21,5-24)*

¹ Kana iklilo o Isus andaro Hram, jekh tare lese sikade vačarda: “Učitelju, dikh save lače bara thaj kala lače građevine!”

² O Isus vačarda lese: “Diče li gola građevine? Ni bar po bar ni ka ačhol. Sa ka avol crdimo.”

³ Kana o Isus bešlo ko Maslinsko brego prekal o drom taro Hram, o Petar, o Jakov, o Jovane thaj o Andrija korkore pučlje e Isuse:

⁴ “Vačar amende kana gova ka avol? Save znakosa ka sikadol gova so ka ćerdol sa gova?”

⁵ A o Isus lija te vačarol lende: “Aračhen tumen khoni te ma xoxavol tumen!

⁶ But ka aven ane mingro alav thaj ka vačaren: ‘Me sem o Hrist.’ Thaj buten ka xoxaven.

⁷ Kana ka šunen maripe thaj glasura taro maripe save si dur, ma daran! Golese kaj trubul gijate te avol, al gova naj krajo.

⁸ Golese so ka uštol o narodo po narodo thaj o carstvo po carstvo. I phuv ka tresil pe ke but thana thaj ka aven bune thaj bokhalipe. Gova si anglunipe tare bare muke, sar kana i romni trubul te bijanol.

⁹ Kana ka avol sa gova, aračhen tumen! Golese kaj ka inđaren tumen ke sudura thaj ke sinagoge. Ka maren tumen thaj zbog mande angle vladara thaj angle carura ka ačhen, te svedočin lende mandar.

¹⁰ Al angleder, o Lačho Lafi sa e manušenje trubul te propovedil pe.

¹¹ Kana ka phanden tumen thaj ka inđaren tumen ko sudo, ma angleder te brinin tumen so ka vačaren. Vačaren gova so dol pe tumende te vačaren ane gova sato. Golese kaj ni ka vačaren tumen, nego ka vačarol o Sveto Duxo.

¹² O phral e phrale ka dol te mudarol pe thaj o dad e čhave. E čhave ka ušten pe dada thaj pe de ja, a von ka den te mudaren len.

¹³ Thaj savore ka dičhen tumen bandeste paše mande. Al ko ka ačhol dži ko krajo pačavno, ka spasil pe.

¹⁴ Kana ka dičhen i ‘grozota savi anol uništipe’, sar ačhol odori kaj naj lako than, [sar vačarol o proroko Danilo] – savo čitil kava, nek haljarol

– tegani kola save si ani Judeja nek našen pe bregura.

¹⁵ Ko si po čher, ma te uljol tele te džal ano čher te lol khanči andral!

¹⁶ Thaj ko si ano polje ma te iril pe te lol po fostano!

¹⁷ Pharo e khamnjende thaj kole džuvljende save den čuči e čhavorende ane gola đivesa!

¹⁸ Molin tumen o naši pe tumaro te ma avol ano jevend!

¹⁹ Golese kaj ane gola đivesa ka avol gasavo bilačhipe savo ni sasa taro anglunipe kana o Dol čerda o sveto, pa dži akana thaj niti ka avol.

²⁰ Al o Dol te ma kratila o đinipe gole đivesengo, khoni ne bi ačhola džuvdo. O Dol e đivesa krtisada paše kola manuša saven vov birisada.

²¹ Te phenda tumende tegani khoni: ‘Akh kate si o Hrist!’, il ‘Ek okori si!’, ma pačan.

²² Golese kaj ka ikljen xoxavne hristura thaj xoxavne prorokura thaj ka sikaven znakura thaj čudesura te bi xoxavena, te šaj, čak i e Devlese birimen.

²³ Aračhen tumen! Sa vačardem tumende angleder so ka avol!”

E Isuseso dujto avipe

(Mt 24,29-51; Lk 21,25-28)

²⁴ “Al ane gola đivesa, pale gova bilačhipe, ‘o kham ka kaljol thaj o čhon ni ka sijajil.

²⁵ E čerenja ka peren taro nebo thaj e zora e nebose ka tresin pe.’

²⁶ Tegani e manuša ka dičhen man, e Čhave e manušese, sar avav pe oblakura e zuralimasa thaj e bara slavasa.

²⁷ Me ka bičhalav me anđeluren thaj von ka ćiden e birimen tare štar balvalja, taro krajo e phuvako dži o krajo e neboso.”

O Isus koristisada i smokva sar primer

(Mt 24,32; Lk 21,29–30)

²⁸ O Isus vadži vaćarol kaja paramič: “Tari smokva kava sikljon: Kana pe laće raja ikljen pupoljkura thaj mučhen patrna, džanen kaj si o milaj paše.

²⁹ Gija i tumen kana ka dičhen kaj kava avol, džanen kaj si o vreme paše, anglo vudar.

³⁰ Čaće vaćarav tumenđe, kaj kaja generacija ni ka načhol dok sa kava ni avol.

³¹ O nebo thaj i phuv ka načhen, al me lafura nikad ni ka načhen!”

O Isus vaćarol kaj ni džanolpe ni o đive ni o sato

(Mt 24,36–51; Lk 21,34–36)

³² “Al khoni tare gova đive thaj gova sato ni džanol kana gova ka avol, ni e anđelura taro nebo, pa ni me, o Čhavo. Džanol samo o Dad.

³³ Aračhen tumen! Aven džungade [thaj molin tumen]! Golese kaj ni džanen kana ka avol gova vreme.

³⁴ Gova si sar o manuš, savo džal ko drom. Ačhada po čher thaj naredisada e slugenđe so te ćeren. Svakonese dija pi bući thaj e manušese so ačhol ko vudar vaćarda te avol džungado te pazil.

³⁵ Gija aven džungade, golese kaj ni džanen kana ka avol kova kaso si čher, il angleder i rat, il ki opaš i rat, il kana e bašne đilaben, il ki sabalin.

³⁶ Ako ka avol tare jekh drom, ma te aračhol tumen sar soven.

³⁷ So vačarav tumenđe, vačarav savorende: Aven džungade!”

14

E šorutne sveštenikura planirin te mudaren e Isuse

(Mt 26,2-5; Lk 22,1-2; Jn 11,45-53)

¹ Sasa vadži duj đive dži i Pasha thaj o prazniko e bikvasacose mangrengo. E šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon rodije sar šaj te dolen e Isuse ki prevara thaj te mudaren le.

² Al vačarde: “Na ko baro đive, ma te bunil pe o narodo.”

O Isus pomazimo ani Vitanija

(Mt 26,6-13; Lk 7,37-38; Jn 12,1-8)

³ Kana sasa o Isus ani Vitanija, ano čher e Simoneso o gubavo thaj bešlo pašo astali, avili jekh džuvli savi sasa la šiši taro mermerno bar pherdo kuč mirisnone uljesa taro čisto nardo. Thaj putarda o šiši thaj čhorda o ulje e Isuseso po šoro.

⁴ Nesave holajle thaj vačarde maškar peste: “Sose ćerol pe uljesa gasavi šteta?”

⁵ Šajine te lol pe trišel dinara* pašo gova ulje thaj e pare te den pe e čororende." Thaj lije te den vika pe late.

⁶ Al o Isus vačarda: "Mučhen la! Sose uznemirin la? Voj čerda mande šukaripe!

⁷ Golese kaj čorore ka aven uvek maškar tumende thaj šaj čeren lende šukaripe kana manden. Al me ni ka avav uvek tumencar.

⁸ Voj čerda so šajine. Angleder makhlja mo telo te pripremil le pašo prahope.

⁹ Čače vačarav tumende: Dži kaj ka vačarol pe o Lačo lafi pe sa o sveto, ka vačarol pe za ko spomen thaj voj so čerda."

O Juda planiril te izdajil e Isuse

(Mt 26,14-16; Lk 22,3-6)

¹⁰ Tegani o Juda o Iskariotsko, jekh tare dešuduj apostolura, đelo ke šorutne sveštenikura te izdol e Isuse.

¹¹ Kana von šunde gova, sesa baxtale thaj obečisade lese kaj ka den le pare. Gija o Juda lija te rodol sar šaj te izdol e Isuse.

O Isus xal pe sikadencar i poslednjo večera

(Mt 26,17-19; Lk 22,7-13)

¹² Ko angluno đive taro prazniko e bikvasacose mangrengo, kana činol pe o pashalno bakroro palo adeti, pučlje e sikade e Isusesa: "Kaj mande te dža te čera tuće pashalno večera te xa?"

¹³ Tegani o Isus bičhalda dujen pe sikaden. Vačarda lende: "Džan ano foro thaj gothe ka

* **14,5** *trišel dinara* Jekh dinari sasa le vrednost sar jekh dnevnică.

aračhen jekhe manuše sar anol paj ano baro khoru. Džan pale leste.

¹⁴ Ano čher ane savo vov džal, vačaren gole čherutnese: 'O učitelji pučol: Kaj si i soba ane savi šaj xav i pashalno večera me sikadencar?'

¹⁵ Vov ka sikavol tumenđe bari upruni soba savi si sa lačhardi thaj spremimi. Gothe čeren pashalno večera."

¹⁶ E sikade iklike. Kana avile ano foro, arakhlje sa sar so vačarda lenđe o Isus thaj čerde pashalno večera.

O Juda izdol e Isuse

(Mt 26,20-25; Lk 22,21-23)

¹⁷ Kana peli i rat, o Isus avilo odori pe sikadencar.

¹⁸ Kana bešena pašo astali thaj xana, o Isus vačarda: "Čače vačarav tumenđe, jekh tumendar ka izdol man, kova savo xal mancar!"

¹⁹ Von sesa dukhade thaj jekh pale avereste lije te pučen le: "Te naj sem me gova?"

²⁰ A o Isus vačarda lenđe: "Jekh tumendar tare dešuduj sikade, savo bolol mancar o mangro ano čaro."

²¹ Čače me, o Čhavo e manušeso, mora te merav sar so si pisimo mandar ano Sveto lil, al but pharo kolese ko izdol e Čhave e manušese! Pošukar bi avola lese te ma bijandol!"

Gospodnjo večera

(1. Kor 11,23-25)

²² Kana xana, lija o Isus o mangro, dija hvala, phaglja le thaj ulada e sikadende vačarindoj: "Len! [Xan!] Kava si o telo mingro."

²³ Pale gova lija o tahtaj, zahvalisada e Devlese, dija len thaj savore pilje.

²⁴ Thaj vačarda lenđe: “Kava si mingro rat so ćerol [nevo] savez, savo ka čhordol paše but džene.

²⁵ Čače vačarav tumenđe, kaj ni ka pijav više mol dži kova đive kana ka pijav nevi mol ano Carstvo e Devleso.”

²⁶ Pale gova đilabije psalmura thaj iklile ko Maslinsko brego.

*O Isus vačarol kaj o Petar ka odreknil pe lestar
(Mt 26,31-35; Lk 22,31-34; Jn 13,36-38)*

²⁷ Tegani vačarda lenđe o Isus: “Savore ka ačhaven man kaja rat, golese so o Dol vačarol ano Sveto lil: ‘Ka peravav e pastire thaj e bakre ka našen.’

²⁸ A palo mo uštipe tare mule ka džav angle tumende ani Galileja thaj odori ka ađučarav tumen.”

²⁹ O Petar vačarda e Isuses: “Te ačhade tut savore, me na!”

³⁰ O Isus vačarda lese: “Čače vačarav tuće, kaj ađive, vadži ani akaja rat angleder so o bašno duj drom ka đilabol, trin droma ka vačare kaj ni pindžare man.”

³¹ Al o Petar po zuraleste vačarda: “Te trubuja te merav tusa, ni ka vačarav kaj ni pindžarav tut!” Gijate vačarde sa e sikade.

*O Isus molil pe ano Getsimansko vrt
(Mt 26,36-46; Lk 22,39-46)*

³² O Isus thaj lese sikade avile ano than kaj isi but masline a savo akhardol Getsimanija thaj o

Isus vačarda lenđe: "Bešen kate dok me moli man."

³³ Lija pesa e Petre, e Jakove thaj e Jovane. Thaj e Isuse dolda baro nemir thaj pharipe.

³⁴ Vačarda lenđe: "Žalosno si but mo ilo dži o meripe. Adučaren kate thaj aven džungade."

³⁵ Ďelo zala po dur, pelo mujesa pi phuv thaj molisada pe te šaj te nakhavol le o vreme tari patnja.

³⁶ Thaj vačarda: "Abba!† Dade! Tuće si sa moguće! Crde kava tahtaj tari patnja mandar! Al gija te ma avol so me mangav, nego sar tu mande."

³⁷ Pale gova irisajlo ke sikade thaj arakhlja len sar soven. E Petrese vačarda: "Simone! Tu li sove? Našti li jekh sato te ave džungado?"

³⁸ Aven džungade thaj molin tumen te ma peren ano iskušenje. Golese kaj o duxo tumaro mandol te ćerol so si šukar, al o telo tumari si slabo."

³⁹ Palem o Isus Ďelo thaj molisada pe gola ista lafura.

⁴⁰ Kana irisajlo, arakhlja len palem sar soven, golese kaj lenđe jakhende sasa pharo thaj ni džanglje so te vačaren lese.

⁴¹ Kana irisajlo trito drom, vačarda lenđe: "Tumen vadži soven thaj odmorin? Dosta sasa! Avilo o sato! Akh, man, e Čhave e manušese, den ane vasta e grešnikurende.

⁴² Ušten te dža! Akh, mo izdajniko si paše!"

E Isuse dolen

(Mt 26,47-56; Lk 22,47-53; Jn 18,3-11)

† 14,36 *Abba* Ko aramejski kava značil "Dade."

⁴³ Sar o Isus vadži vačarda, avilo o Juda, jekh tare dešuduj sikade thaj lesa e manuša čhurencar thaj kaštencar save sesa bičhalde tare šorutne sveštenikura thaj učitelja tare Mojsijaso zakon thaj tare starešine.

⁴⁴ A o izdajniko angleder vačarda e stražarende savo znako ka dol len: "Kas čumidav, gova si. Dolen le thaj indaren le tali straža."

⁴⁵ Kana o Juda avilo, sigate đelo pašo Isus thaj vačarda: "Učitelju!" Thaj čumidija le.

⁴⁶ Tegani kola manuša grabisade e Isuse thaj phanglje le.

⁴⁷ A jekh tare kola so ačhena gothe, ikalda pi čhuri thaj lasa čhinda o kan jekhesse tare sluge e bare sveštenikoso.

⁴⁸ Tegani o Isus vačarda lende: "Sar palo razbojniko ikililjen čhurencar thaj kaštencar te dolen man?"

⁴⁹ Svako đive sema tumencar thaj sikadem ano Hram al tumen ni dolden man. Al kava sasa golese te bi pherdola kova so si pisimo mandar ane Sveta lila."

⁵⁰ Tegani sa e sikade ačhade le thaj našle.

⁵¹ Palo Isus phirda nesavo terno čhavo so indarda laneno čaršafi po nango telo. Kana le dolde,

⁵² vov čhudija o čaršafi thaj nango našlo lendar.

E šorutne sveštenikura manden te mudaren e Isuse

(Mt 26,57-68; Lk 22,54-55, 63, 71; Jn 18,12-13, 19, 24)

53 Tegani ande e Isuse anglo baro svešteniko, kaj čidiye pe sa e šorutne sveštenikura, e starešine thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon.

54 O Petar odural džala palo Isus dži ke bare sveštenikosi avlin. Gothe bešlo e stražarencar thaj tatilo paši jag.

55 E šorutne sveštenikura thaj sa o Baro sudo rodije nesavo dokaz te bi mudarena e Isuse, al ni arakhlje.

56 Golese kaj but džene vaćarde xoxaipe pe leste, al lengo vaćaripe ni sasa isto.

57 Pale gova uštile nesave manuša thaj svedočisade xoxavne lestar:

58 "Amen šundam le sar vaćarol: 'Me ka phagav kava Hram savo si vastencar čerdo thaj ka vazdav paše trin đive nevo savo ni ka avol čerdo vastencar.' "

59 Al ni ane kava vaćaripe ni sesa ista.

60 Tegani uštilo o baro svešteniko, ačhilo maškaral thaj pučlja e Isuse: "Sose khanči ni odgovori pe kava so kala manuša svedočin protiv tute?"

61 Al o Isus khanči ni vaćarda. Gija o baro svešteniko palem pučlja le: "Tu li san o Hrist, Čhavo e Blagoslovimeso Devleso?"

62 O Isus vaćarda: "Me sem. Thaj ka dičhen man, e Čhave e manušese, sar bešav ko počasno than e Zurale Devlese ki desno rig thaj sar avav pe oblakura taro nebo."

63 O baro svešteniko pharada pe šeja tari holi thaj vaćarda: "So trubun amen avera svedokura?"

⁶⁴ Šunden lesi hula. So den gođi?" Thaj von savore osudisade le kaj trubul te merol.

⁶⁵ Tegani nesave lije te čhungaren le. Učharde leso muj, čalade le dumukhencar thaj vačarde lese: "Prorokuji, ko čalada tut!" Thaj e stražara lije te maren le po muj.

O Petar odreknil pe taro Isus

(Mt 26,69–75; Lk 22,54–62; Jn 18,15–18, 25, 27)

⁶⁶ Dok sasa o Petar tele ki avlin, avili jekh terni džuvli savi služila ko baro svešteniko.

⁶⁷ Kana dikhlja e Petre sar tatol paši jag, avili po paše thaj po lače dikhlja ane leste thaj vačarda: "I tu sana e Nazarećaninesa, e Isusesa!"

⁶⁸ Al vov odreknisajlo thaj vačarda: "Ni džanav thaj ni haljarav so tu vačare." Tegani iklilo ano angluno kotor e avlijako thaj o bašno đilabija.

⁶⁹ Palem dikhlja le koja terni džuvli savi služila thaj lija te vačarol kalenđe so ačhena gothe: "Kava manuš si jekh lendar!"

⁷⁰ Al o Petar palem odreknisajlo. Pale nesavo vreme, e manuša save ačhile gothe, vačarde e Petrese: "Čače san jekh lendar golese kaj san i tu Galilejco čo vačaripe si gasavo!"

⁷¹ Vov lija te dol pe armaja thaj te xal sovli: "Me ni džanav gole manuše kastar vačaren!"

⁷² Sigate đilabija o bašno dujto drom. Tegani o Petar dija pe gođi so o Isus vačarda lese: "Angleder so o bašno duj drom ka đilabol, trin droma ka vačare kaj ni pindžare man." Thaj lija but te rovol.

15

E Isuse ande anglo Pilat

(Mt 27,1-2; 11-14; Lk 23,1-5; Jn 18,28-38)

¹ Sigate sabalin ćidije pe e šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso zakon, e starešine thaj savore taro Baro sudo. Phanglje e Isuse, inđarde le thaj predije le ko rimsko upravitelji ko Pilat.

² O Pilat pučlja e Isuse: “Tu li san o caro e Jevrejengo?”

O Isus vaćarda e Pilatese: “Tu vaćare kororo.”

³ A e šorutne sveštenikura tužisade le paše but buća.

⁴ Tegani o Pilat palem pučlja le: “Dal naj tu khanči te vaćare ke kava? Diče li paše so sa tužin tut?”

⁵ Al o Isus khanči ni vaćarda, golese sasa o Pilat but začudime.

O Isus osudimo ko meripe

(Mt 27,15-26; Lk 23,13-25; Jn 18,39-19,16)

⁶ O Pilat ko vreme e Bare đivesengo mučhola jekhe phangle save e manuša manden.

⁷ Tegani ano phanglipe sesa pobunjenikura save mudarena ani pobuna, a maškar lende sasa i jekh manuš kaso alav sasa Varava.

⁸ But manuša avile te roden taro Pilat te mučhol jekhe phangle sar obično ćerola ko Baro đive.

⁹ O Pilat pučlja len: “Manden li te mukhav tumende kole caro e Jevrejengo?”

¹⁰ Vaćarda kava golese kaj džanglja kaj e šorutne sveštenikura predije e Isuse taro zavist.

¹¹ Al e šorutne sveštenikura čhute e manušen te roden taro Pilat te mučhol lenđe e Varava.

¹² A o Pilat palem pučlja len: “A so te ćerav kalesa so den le vika caro e Jevrejengo?”

¹³ A von lije te den vika: “Čhuv le ko krsto!”

¹⁴ Tegani o Pilat pučlja: “Savo bilačhipe ćerda?”

Al von vadži po zurale dije vika: “Čhuv le ko krsto!”

¹⁵ O Pilat manglja te avol šukar e manušencar, golese mukhlja lenđe e Varava. A e Isuse dija te šibin thaj dija te čhuven le ko krsto.

E vojníkura maren muj e Isusesa

(Mt 27,27-31; Jn 19,2-3)

¹⁶ Tegani e vojníkura inđarde e Isuse ki palata so si pretorijum thaj dije vika četa vojníkuren.

¹⁷ Urade e Isuse skerletno ogrtači, khuvde lese venco tare kangre thaj čhute lese po šoro.

¹⁸ Tegani lije te maren muj lesa vaćarindoj: “Te ave sasto, carona e Jevrejengo!”

¹⁹ Čalade le po šoro e trskasa, čhungarde le thaj pele ke pe koča te klanjin pe lese – te bi asana lesa.

²⁰ Kana ačhade te maren muj lesa, uljarde lestar o skerletno ogrtači thaj urade le ane leso fostano. Tegani ikalde le te čhuven le po krsto.

E Isuse čhuven po krsto

(Mt 27,32-44; Lk 23,26-43; Jn 19,16-27)

²¹ A nesavo manuš o Simon tari Kirina, o dad e Aleksandroso thaj e Rufoso, nakhlo gothar kana irisajlo andari njiva thaj e vojníkura terisade le te inđarol o krsto e Isuseso.

²² E Isuse ande ko than savo akhardola Golgota, so značil "Kokalo e šoreso".

²³ A nesave odori kanisade le te pijol mešimi mol e smirnasa, te bi ačhola lesi dukh, al vov ni manglja.

²⁴ E vojnikura čhute le ko krsto, ulade maškar peste lese šeja thaj čhudije kocka te dičhen ko so ka lol.

²⁵ Sasa enja o sato sabalinasa kana čhute le ko krsto.

²⁶ O natpis paše lesi krivica sasa: "O Caro e Jevrejengo."

²⁷ A e Isusesa ke avera krstura čhute i dujen razbojnikuren, jekhe tari lesi desno rig thaj e dujtone tari lesi levo rig.

²⁸ [Golesa pherdilo so si pisimo ano Sveto lil: "Dikhlje le sar jekhe tare kola save éeren bilačhipe.]"

²⁹ E manuša save nakhle gothar, vredišade le thaj vrtisade šorencar vačarindoj: "Ej tu, so phađe o Hram thaj paše trin đive vazde le,

³⁰ spasi korkoro tut! Ulji akana taro krsto!"

³¹ A gijate marde muj e Isusesa i e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon. Jekh averese vačarde: "Averen spasisada, a korkore pes našti te spasil?

³² Hriste! Carona e Izraeleso! Ulji akana taro krsto te dikha thaj te pača." Marde lesa muj thaj kola razbojnikura so sesa po krsto lesa.

E Isuseso meripe

(Mt 27,45–56; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)

³³ Ane opaš đive učarda o kalipe pi sa i phuv, sa dži ko trito sato.

³⁴ Ko trito sato dija vika o Isus andaro baro glaso: “Eloi! Eloi! Lama sabahtani?” (So značil: “Devla mingreja! Devla mingreja! Sose mukhljan man?”)

³⁵ Nesave save ačhile gothe, kava šunde thaj vačarde: “Dičhen, akharol e proroko e Ilija!”

³⁶ Jekh manuš prastija, pherda o sunderi šutesa, čhuta pi trska thaj kanisada e Isuse te pijol vačarindoj: “Ačh te dikha, da li ka avol o Ilija te uljarol le.”

³⁷ A o Isus andaro baro glaso dija vika thaj mulo.

³⁸ I zavesa pharadili ano sveto than e hrameso ke opaš odupral natele.

³⁹ Kana o rimsko kapetano savo ačhilo gothe pašo Isus dikhlja sar mulo, vačarda: “Čače, kava manuš sasa Čhavo e Devleso!”

⁴⁰ Gothe sesa nesave džuvlja, save gova dikhlje odural. Maškare lende sasa i Marija Magdalena, i Marija i dej e Jakovesi e ternessi thaj e Josijasi, thaj i Saloma.

⁴¹ Von phirde palo Isus thaj služisade le, kana sasa ani Galileja. Sesa gothe i avera džuvlja save avile lesa ano Jerusolim.

E Isuseso prahope

(Mt 27,57–61; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)

⁴² Kana lija te perol i rat, a sar sasa đive paši Priprema, so si đive anglo savato,

⁴³ đelo o Josif taro foro Arimateja bidarako ko Pilat thaj molisada le pašo telo e Isuseso. O Josif sasa pošteno člano taro Baro sudo thaj i vov ađučarda te avol o Carstvo e Devleso.

⁴⁴ Al o Pilat čudisajlo kaj gači sigate mulo o Isus. Dija vika e rimskone kapetano thaj pučlja le: “Da li oдавno mulo?”

⁴⁵ Kana dodžanglja o Pilat taro rimsko kapetano kaj mulo o Isus, dija o telo e Josifese.

⁴⁶ Gija o Josif činda laneno čaršafi, uljarda e Isuseso telo taro krsto, pačarda le ano čaršafi thaj čhuta le ano limori savo sasa čhindo ani stena. Tegani o vudar taro limori phanglja baresa.

⁴⁷ A i Marija Magdalena thaj i Marija e Josijasi dej dikhlje kaj o Josif čhuta e Isuse.

16

*O Isus uštol tare mule
(Mt 28,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)*

¹ Kana nakhlo o savato, i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesi dej thaj i Saloma činde mirisura te bi džana te mačhen e Isuseso telo.

² Rano sabalje ko angluno đive ano kurko* kana iklilo o kham, avile ko limori.

³ Odrumal pučlje pe maškare peste: “Ko ka crdol o bar taro vudar e limoreso?”

⁴ Al kana resle thaj dikhlje, o bar savo sasa but baro, sasa crdim taro limori.

⁵ Gija dije andre ano limori thaj dikhlje terne manuše savo sasa urado ano parno fostano te bešol ki desno rig thaj von darajle.

⁶ Vov phenda lende: “Ma daran! Tumen roden e Isuse e Nazarećanine, save čhute ko krsto. Naj kate, golese kaj uštilo tare mule! Dičhen o than kaj čhute le.

* **16,2** Angluno đive taro nevo kurko.

⁷ Al tumen džan thaj vačaren lese sikadenđe thaj e Petrese: 'O Isus džal angle tumende ani Galileja. Odori ka dičhen le, sar so vačarda tumende.' "

⁸ Tegani e džuvlja iklile thaj prastije andaro limori, golese kaj sesa zbunime thaj tresisade. Al čače khanikase khanči ni vačarde, golese kaj darajle.[†]

[Nesave tare najranija rukopisura naj len e stihura tare 9. dži o 20.]

*O Isus sikadilo e Marijaće e Magdalenaće
(Mt 28,9-10; Jn 20,11-18)*

⁹ [Kana o Isus uštilo tare mule rano ko angluno đive ano kurko, angleder sikada pe e Marijaće e Magdalenaće, andar savi vadži angleder ikalda ehta benđen.

¹⁰ Voj đeli thaj vačarda kava kolende save angleder sesa lesa thaj save akana ruje thaj pharo sasa lenđe palo Isus.

¹¹ Kana šunde kaj si o Isus džuvdo thaj kaj voj dikhlja le, ni pačaje la.

*O Isus sikadol pe duje sikadenđe po drom
(Lk 24,13-35)*

[†] **16,8** Po kratko završetak taro Lačo Lafi e Markoso. Nesave tare empurane grčka rukopisura o Lačo Lafi taro Marko kate zavšinpe. Nesave po kasna rukopisura isi len kava kratko krajo: "Al sigate nakhade kala uputstvura e Petrese thaj averende. Pale gova korkoro o Isus bičhalda e sikaden taro istok dži ko zapad e svetone haberesas, savo nikad ni ka properol, te bi e manuša avena zauvek spasime."

¹² Pale gova o Isus sikadilo dujende tare lese sikade kana đele ano gav, al ni izgledisada gija sar ane po džuvdipe.

¹³ Kana pindžarde le, von đele thaj vačarde kava averende. Al khoni ni pačaje len.

O Isus sikadol pe sikadende

(Mt 28,16-20; Lk 24,36-49; Jn 20,19-23)

¹⁴ Pale gova o Isus sikadilo e dešujekhe (11) apostolurende save beše te xan mangro. Korisada len kaj naj len pačajipe thaj kaj si zurale lende ile, golese kaj ni pačaje kolen so dikhlje le pale leso uštipe tare mule.

¹⁵ Vačarda lende: “Džan ano sa o sveto thaj vačaren taro Lačo lafi sa e manušende.

¹⁶ Ko ka pačal thaj krstil pe, ka spasil pe. Al ko ni ka pačal, ka avol sudimo.

¹⁷ Kala čudesna znakura ka pratin kolen save pačan: me alavesa ka ikalen e benđen thaj ka vačaren neve čhibencar,

¹⁸ ka dolen e sapen vastencar thaj ako i khanči otrovno pijen, khanči ni ka avol lende, pe nasvale ka čhuvon pe vasta thaj von ka saston.”

O Isus džal ano nebo

(Lk 24,50-53; Buća 1,9-11)

¹⁹ Kana o Gospod o Isus vačarda lende kava, sasa vazdimo ano nebo thaj bešlo e Devlese ki desno rig.

²⁰ Tegani e sikade đele thaj vačarde o Lačo lafi ke sa e thana. O Gospod pomognisada lende thaj e čudesnone znakurencar potvrdisada o Lačo lafi savo von propovedisade. Amin.]

E Devleso Lafi ko Gurbetsko dijalekt Srbija The New Testament in the Gurbet dialect of Vlax Romani

copyright © 2018 The Word for the World International

Language: Gurbet (Romani, Vlax)

Dialect: Gurbet

Translation by: Pioneers

Contributor: The Seed Company

Gurbet Savremeni Prevod

The Word for the World International [www.twftw.org]

Gurbetski romski dijalekt pripada grupi Vlah romskih dijalekata, tačnije grupi Južnih Vlah Roma. Gurbetski tip romskog jezika uglavnom se govori u jugozapadnom delu Balkana (Republika Srbija, Republika Crna Gora, Republika Bosna i Hercegovina, Republika Severna Makedonija i Republika Albanija).

The Gurbet Romani dialect belongs to the Southern sub-group of the Vlax Romani dialects. The Gurbet Romani language is mainly spoken in the southwestern part of the Balkans (Republic of Serbia, Republic of Montenegro, Republic of Bosnia and Herzegovina, Republic of North Macedonia and Republic of Albania). This translation is done specifically in the Gurbet dialect of Serbia.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation

22:18-19.

2025-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source
files dated 28 Jun 2025

9c40ddbf-b9d4-5e38-a96e-a0843fd7db6d